2503

डंकभडलि संवाद.

ज्योतिषकुंचिनामनो ज्योतिषग्रंथ.

छपावी प्रसिद्ध करनार

पंडित खीमजी तथा दयाशंकर मालजी

ગ્રંથકર્ત્તાએ સર્વે હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

મુંબઈ.

સુબોધપ્રકાશ પ્રેસમાં છાપ્યો છે.

કિંમત રૂ.૧

सं १९४२ ना मार्गशीर्ष शुक्ल २ मंगलवार.

સન ૧૮૮૫

२६०३

डंक भडली संवाद,

तथा

ज्योतिष कुंची.

॥ श्रीगणेशायनमः ॥

अथश्रीडंकभडल्युक्तवर्षशुभाशुभयोगविचारोलिख्यतेः ॥ हेरंबंचसरस्वतींपुनरहो ॥ ब्रह्माणमार्यंहरिं शंभुं शक्ररवींदुभौमविधुजेंद्रेज्यासुरेज्यार्कजान् राहुंकेतुमथोगुरून् पुनरहंसद्भडलींवैमुदा वंदेडंकमुनिंसुपद्यरचना विघ्नोपशांत्यैखलु ॥ १ ॥

॥ सवैआ ॥

वंदुउमासुतओरगिराविधुविद्धुकपार्दपुरंदरको ॥
रविचंद्रकुजज्ञगुरुभृगुअर्कज सिंहिकुमाररुधूमरकों ॥
श्रीगुरुकेपदवंदिमनोरम वंदहुंडंकरुषीश्वरकों ॥
भडलीवंदनभुरिकरोंयुनि ग्रंथकरोतजिकेंडरकों ॥

અર્થ:—ગણુપતી, સરસ્વતી, બ્રમા, વીષ્નુ, શંભુ ઈંદ્ર, સૂરજ, ચંદ્ર, ભૌમ, બુધ, ગુરૂ, શુક્ર, શની, રાહુ, કેતુ,ભડલી, ડંકમુની, એ સરવેનેં, હું નમસ્કાર કરૂં છું. શારદાપદની રચના, તેના વીધનની શાંતીનેં અર્થે ॥ ૧ ॥

॥ श्लोक ॥

द्वादश्यामूर्जशुक्लस्य भवेन्मेघागमोयदि ॥
आषाडे महतीवर्षाज्ञातव्यागणकोत्तमैः ॥ २ ॥

॥ दोहा ॥

कार्तिककिसितद्वादशी त्तामेघनगर्जंत॥
तबअषाडमेंजानिये वर्षाहोयअनंत ॥ २ ॥

અર્થ—કારતક શુદ ૧૨ બારશનેં દીવશે જો મેઘ આગમન થાય તો આશાડ માસમાં ઘણોક વરસાદ થાય એમ જોતીષના જાણનારાઓએ જાણવું ॥ ૨ ॥

॥ श्लोक ॥

मार्गशुक्लस्यपंचम्यांमेघच्छायाभवेद्यदि ॥
तदासुवर्षाज्ञातव्या पृथ्वीजलमयीभवेत् ॥ ३ ॥

॥ दोहा ॥

अघहनसितकीपंचमी बादलच्छायाहोय ॥
वर्षातबआषाडमें भूमि जलमयजोय ॥ ३ ॥

અર્થ—માગસર શુદ ૫ પાંચમનેં દીવશે જો વાદલાં થાય તો ચોમાશામાં વરસાદ સારો થાશે એમ સમજવું પૃથ્વી જલમય થાશે ॥ ૩ ॥

॥ श्लोक ॥

द्वादश्यामूर्जकृष्णस्य दशम्यांमार्गशिर्षके ॥

पंचम्यांपौषकृष्णस्य सप्तम्यांमाघकृष्णके ॥ ४ ॥

॥ श्लोक ॥

यदिस्यात्दामिनीमाला वर्षणंमेघपंक्तयः ॥
चातुर्मास्येतदाज्ञेया सुवर्षाबहुधान्यन्यदा ॥ ५ ॥

॥ दोहा ॥

कार्तिकसितकीद्वादशी अघहनदशमीकृष्ण ॥
पौषपंचमीकृष्णकी माघसप्तमीप्रष्ण ॥ ६ ॥

॥ दोहा ॥

इनतिथिमेंजोदामिनी वर्षावाघनहोय ॥
वर्षाचातुर्मासमें ओरधानबहुजोय ॥ ५ ॥

અર્થ:—કારતક શુદ ૧૨ બારશને દીવશે માગશર વદી ૧૦ દશમને દીવશે અથવા પોશ વદ ૫ પાંચમને દીવશે અથવા માહાવદ ૭ સાતમને દીવશે એ દીવસમાં જો વીજળી થાય અથવા વાદળ થાય વરસાદ થાય તો ચોમાશમાં ઘણો શ્રીકાર વરસાદ થાય તથા ધાન્ય પણ ઘણાં થાય એમ જાણવું ॥ ૪ ॥

॥ श्लोक ॥

शुक्लकार्तिकपंचम्यां बुधवारोभवेद्यदि ॥
वर्षःस्याद्विंशतिर्विश्वा भडलीचैवमब्रवीत् ॥ ६ ॥

॥ दोहा ॥

सितकार्तिककीपंचमीजोबुधवारीहोय ॥
विश्वावर्षावीसहै कहभडलीबहुतोय ॥ ६ ॥

અર્થ :—કારતક શુદ ૫ પાંચમને દીવશે જો બુધવાર આવે તો વીશ વીસુઆ વરસાદ થાય એવી રીતે ડંક ઋષી મંડલી પ્રત્યે કેતા હતા ॥ ૬ ॥

॥ श्लोक ॥

यदितस्यांभवेत्भौमःपंचम्यांसितपक्षके ॥
अष्टविश्वाभवेद्वर्षाइतिज्योतिर्विदोविदुः ॥ ७ ॥
सोमवारयुतायांतुविश्वाद्वादशविस्मृताः ॥
गुरुवायुतायांतुविश्वाअष्टादशस्मृताः ॥
भृगुवारयुतायांचविश्वासप्तप्रकीर्तिताः ॥
कदाचिद्दैवयोगेनपंचमीशानिसंयुता ॥
हाहाकारोभवेत्पृथ्व्यांप्रजास्यात्दुःखपीडिता ॥

॥ इति कार्तिकं ॥

॥ दोहा ॥

ताहिमेंपुनिभूमिसुतविश्वावत्सरआठ ॥
एसेभाषतगणकगणजिनजोयेअतिठाठ ॥
ताहिमेंबुधवारजोविश्वाद्वादशजान ॥
जोसुरगुरुकेवारयुततोअष्टादशमान ॥

भृगुवारयुतपंचमीतोविश्वाहिसात ॥
दैवयोगतेजोशनितोहाहाकारकहात ॥

અર્થ:—એજ કારતક શુદ પાંચમને દીવશે જો મંગલવાર હોય તો આઠવસા વરસાત થાય એવું જોતીષના ભણેલા કે છે ॥ ૭ ॥ એજ પંચમીને દીવશે સોમવાર હોય તો બારવસા વરસાદ થાય તથા ગુરૂવાર હોય તો અઢાર વિશ્વા વરસાદ થાય અથવા શુકરવાર હોય તો સાત વિશ્વા વરસાદ થાય. ॥ ૮ ॥ કદાચીત દૈવયોગેકરી એજ કારતક શુદ ૫ પાંચમને જો શનીવાર હોય તો પૃથ્વીમાં હાહાઃકાર થાય પ્રજા દુઃખવડે કરી પીડા પામે ॥ ૯ ॥

॥ ઈતિ કારતીક ॥

॥ अथ मार्गशिरमास फलं ॥

॥ श्लोक ॥

मार्गमासेभवेद्विद्युदथवामेघगर्जनं ॥
तदासुभिक्षंप्रभवेत्प्रजास्यात्सुखिनीखलु ॥

॥ दोहा ॥

मार्गमासमेंदामिनीअथवाघनगर्जत ॥
तबसुभिक्षअरुसुखप्रजाएसेगणककहंत ॥ १ ॥

॥ અથ માગસરમાસા ॥

અર્થ:—માગસર માસનેવિશે જો વીજળી થાય અથવા મેગા જે તો વર્ષમાં સુગાલ થાય અને પ્રજાની સચેકરીને સુખી થાય.

॥ ઈતિ માગસર ફલં ॥

॥ अथ पौषफलं ॥

॥ श्लोक ॥

पौषमासेयदिभवेत्मेघच्छायानिसीतला ॥
पूर्ववायुःसंचरेततदावर्षावलियसी ॥ १ ॥ ११ ॥

॥ दोहा ॥

पौषमासमेंमेघकीछायासीतलहोय ॥
पुरवकीवायुचलेतबवरखावहुजोय ॥१॥११॥

અર્થ:—પોશ માસમાં વાદલાં થાય અને પુરવદીશાનો વાયુ હોય તો વરસાદ ઘણો થાય ॥ ૧ ॥ ૧૧ ॥

॥ श्लोक ॥

पौषस्यासितपंचम्यामष्टम्यांनवमीतिथौ ॥
मेघच्छायागर्जनंस्यात्तदावर्षागरियसी ॥२॥१२॥

॥ दोहा ॥

पौसअसितकीसप्तमीआठेनवमीमांज ॥
मेघछायागर्जपुनिवर्षानिसदिनसांरु ॥ २ ॥ १२ ॥

અર્થ:—પોસવદ ૭ સાતમ અથવા ૮ આઠમ અથાવા ૯ નોમ એ તીથીને દીવશ વાદળ થાય તથા ગાજે તો વરસાદ ઘણો થાય ॥ ૨ ॥ ૧૨ ॥

॥ श्लोक ॥

पौषस्यधवलेपक्षेषष्टीचैकादशीतिथी ॥
पुर्णीमापुर्णघटिकाअमाल्यघटिकाभवेत् ॥

तदाषाढेतुमहतीवर्षास्यात्सर्वदानृणाम् ॥ ३ ॥१३॥
पौषशुक्लषष्टीतिथीपूनमपूर्णदंड ॥
अल्पदंडपुनिदर्शीतिथितोवर्षानवखंड ॥३॥१३॥

અર્થ:—પોષ માસની અંજવાળી ૬ છઠ તથા ૧૧ અગી-યારશ તથા પુંનમ ઇ તિથિઓ પુર્ણ ઘડીઓ હોય તો અને અ-માવાશ્યાની થોડી ઘડીઓ હોય તો આશાડમાં માણશુને સુખ દેનારી મોટી વરસાદ થાય ॥ ૩ ॥ ૧૩ ॥

॥ श्लोक ॥

पौषस्यामितसप्तम्यां यदिमेघोनवर्षति ॥
तदाऽद्रायांभवेत्त्वर्षा पृथ्वीजलमयीभवेत् ॥४॥१४॥

॥ दोहा ॥

पोषशुक्लकीपंचमी वर्षणनाहिअधिर ॥
तवआर्द्रावरसेसहि पृथ्वीमोंबहुनीर ॥४॥१४॥

અર્થ:—પોષ વદ ૭ સાતમને દીવશે જો વર્ષાદ વરસે મેતો આદ્રા નક્ષત્રને વીશે ઘણો વરસાદ પડે ॥ ૪ ॥ ૧૪ ॥

॥ श्लोक ॥

पौषकृष्णत्रयोदश्यां चतुर्दश्यामथोभवेत् ॥
मेघच्छायातदावर्षा श्रावणेस्यात्त्वलियसी ॥५॥१५॥

॥ दोहा ॥

पौपमासतेरसवदि अथवाचौदशहोय ॥

मेघहोयआकासमें तबसावनबहुतोय ॥५॥१५॥

અર્થ:—પોશ વદ ૧૩ તેરશ તથા ચૌદાશને દીવશે જો વાદલાં થાય તો શ્રાવણ માસમાં વરસાદ ઘણો થાય ॥ ૫॥ ૧૫ ॥

॥ श्लोक ॥

पौषकृष्णप्रतिपादि वुधवारोयदाभवेत् ॥
तदाधान्यस्यवृश्विःद्विगुणात्रिगुणाभवेत् ॥

॥ इति पौषमासफलं ॥

॥ दोहा ॥

पौषकृष्णकीप्रातिपदा जोवुधवाराहोय ॥
अंन्नद्विगुणअथवात्रिगुण खंडखंडमोंतोय ॥६॥१७॥

॥ इति पौषफलं ॥

અર્થ:—પોશ વદ પડવેને દીવશે બુધવાર હોય તો ધાન બમણું તથા ત્રમણું નીપજે.

॥ ઈતિ પોશ ફુલં સંપુર્ણ ॥

॥ अथ माघफलं ॥

॥ श्लोक ॥

माघमासेभवेद्विधि हिंमस्पस्यात्तद्धियादि ॥
तदहेसुखिनोजीता यर्षापिबलवत्तरा ॥ १ ॥ १७ ॥

॥ दोहा ॥

माघमाभमेंशीतकी वृद्धिबहुधाहोय ॥
पुनीचमकेजोदामिनी तोनरबहुसुखतोय ॥ १ ॥ १७ ॥

અર્થ:—માઘ માસમાં હીમ પડે અથવા વીજળી થાય તો જીવ શરવે સુખી થાય ॥ ૧ ॥ ૧૭ ॥

॥ श्लोक ॥

सप्तम्यांमाघशुक्लस्य यदिकादंबिनीभवेत् ॥

तदावर्षस्यशुभता ज्ञातव्यागणकोत्तमैः ॥२॥१८॥

॥ दोहा ॥

माघशुक्लकीसप्तमी जोबिजरीचमकाय ॥

तोशुभवत्सरजानिये कहेगणकमुनिराय ॥२॥१८॥

અર્થ:—માહા શુદ ૭ સાતમને દીવશે જો વિજળી થાય તો વર્ષ શારૂં થાય એવું જોતષીઓ કહે છે ॥ ૨ ॥ ૧૮ ॥

॥ श्लोक ॥

माघस्यासितपंचम्यां चेदभ्रेऽर्कोदयोभवेत् ॥

तदाजलधरोवर्षेत् त्रिपंचाशद्दिनानिच ॥३॥१९॥

॥ दोहा ॥

माघासितजोपंचमी तादिनवादलमांय ॥

अर्कउदयजलधरतवे त्रेपनदिनबर्षाय ॥ ३ ॥ १९ ॥

અર્થ:—માઘ માસની અજવાળી પાંચમને દીવશે વાંદળાં હોય હોય તો તેમાં સુરજ ઉગેતો પડ ત્રેપન દીવસ વરસાત થાય.

॥ श्लोक ॥

माघशुक्लप्रतिपदि वातोवामेघपंक्तयः ॥

अन्नंतृणंबहुविधं घृततैलपराजनाः ॥ ४ ॥ २० ॥

॥ दोहा ॥

माघशुद्धपरिवाचले पवनहोयगनखेल ॥
तोहोवेत्रणअंन्नबहु नरखावेघृततेल ॥ ४ ॥ २० ॥

અર્થ :—માહા શુદ પડવાને દીવશે વાયુ વાય અથવા વાદળાં થાય તો અન્ન તથા ત્રણ(ગાશ)ધીને તેલ તે ઘણું થાય ॥૪॥૨૧॥

॥ श्लोक ॥

माघशुक्लत्रतीयायामभ्राणांगर्जनंभवेत् ॥
तदागोधूमयवयोः कर्त्तव्यःसंचयोमहान् ॥५॥ १॥

॥ दोहा ॥

माघशुक्लत्रतीयातिथि गर्जनकरेजोमेह ॥
तवयवअरुगोधूमको संचयकरनोगेह ॥ ५ ॥ २१ ॥

અર્થ :—માહાશુદ ત્રીજને દીવશે આકાશમાં ગાજે તો ઘઊં તથા જવનો મોટો સંચય કરવો ॥ ૫ ॥ ૨૧ ॥ અન સંગ્રહ શુ કાંમ કરવુ તે લખ્યો.

॥ श्लोक ॥

चतुर्थ्यामाघशुक्लस्य भवेयुर्मेघपंक्तयः ॥
नारीकेलव्यालवल्लीदलानांस्यात्सुभिक्षिता॥६॥२२

॥ दोहा ॥

माघचतुर्थीशुक्लकी तामेजोघनहोय ॥
नारिकेलअहिवल्लिदल यहअतिसोंघेजोय ॥६॥२२॥

અર્થ :—માહાશુદ ૪ ચોથને દીવશે વાદલાં થાય તો નારીયલ(શ્રીફલ)તથા નાગરવેલનાં પાંન તે ઘણાં થાય ॥ ૬ ॥ ૨૩॥

॥ श्लोक ॥

माघस्यासितपंचम्यां वायुःस्पादुत्तरेयदि ॥
तदाभाद्रपदेमेघो बींदुमेकंनवर्षति ॥ ७ ॥ २३ ॥

॥ दोहा ॥

माघपंचमीकृष्णकी तामेउत्तरवाय ॥
जलदभाद्रपदमाससें एकबिंदुनहिआय ॥७॥२३॥

અર્થ:—માહાશુદ ૫ પાંચમને દીવશે ઉત્તર દીશાનો વાયુ હોય તો ભાદરવા મહીનામાં એક વરસાદનો છાંટો પણ પડે નહીં ॥ ૭ ॥ ૨૩ ॥

॥ श्लोक ॥

यदिषष्ट्यांमाघशुक्ले नमेघोनचगर्जनं ॥
घृतकर्पायोर्विद्धिस्तदाज्ञेयामहर्गता: ॥ ८ ॥ २४ ॥

॥ दोहा ॥

माघशुद्धषष्टींतिथि वर्षणगर्जननाहि ॥
घृतकपासमोघेविके तासंवत्सरमांही ॥ ८ ॥ २४ ॥

અર્થ:—માહા શુદ ૬ છઠને દીવશે વાદલાં પણ ન થાય અથવા ગાજે પણ નહીં તથા ઘી તથા કપાશના વેચનારાઓ એ જણસની મોઘવાડી સમજવી ॥ ૮ ॥ ૨૪ ॥

॥ श्लोक ॥

माघस्यशुक्लसप्तम्यां खंनस्याद्यदिनिर्मलं ॥
तदावर्षस्यज्ञातव्या नेष्टतागणकोत्तमैः ॥ ९ ॥ २५ ॥

॥ दोहा ॥

माघशुद्धजोसप्तमी घनहोवेआकाश ॥
तोसंवत्सरजानिये वर्षाकीनहींआश ॥ १ ॥ २५ ॥

અર્થ :—માહા શુદ ૭ સાતમને દીવશે આકાશ જો નિર્મલ હોય તો વરસ નેષ્ટ જાણવું એમ જોતીષીઓ કહે છે.

॥ श्लोक ॥

माघमासासिताष्टम्या मुदेर्तीदुर्यदामलः ॥
तदाराजविनाशःस्यात् च्छत्रभंगश्चजायते ॥१०॥२६॥

॥ दोहा ॥

माघमासासितअष्टमी निर्मलचंद्रउदेय ॥
छत्रभंगहोवेतबैं नृपतिनकोहारिलेय ॥ १० ॥ २६ ॥

અર્થ :—માઘ શુદ૮આઠમને દીવશે ચન્દ્રમાં મલ ગેરાયલો ધુમશ વરણ સહીત જો ઉગે તો રાજવી નાશ થાય તથા છત્ર ભંગ થાય.

॥ श्लोक ॥

तस्मिन्नेवदलेचंद्र उदेत्पभ्रगणेयदि ॥
तदावर्षाभवेद्रभ्या कर्षकाणांमुदावहा ॥ ११ ॥ २७ ॥

॥ दोहा ॥

ताहीदिनजोचंद्रमा तोयदमघ्वउदोत ॥
तबबर्षाबहुजानिये कर्षकसुखीवहोत ॥ ११ ॥ २७ ॥

અર્થ :—તેજ માહા શુદ ૮ આઠમને દીવશે ચન્દ્ર વાદલમાં ઉગે તો વર્ષાત ઘણા સારા થાય ખેતીવાડી વાળા લોકો ઘણા રાજી થાય. ॥ ११ ॥ २७॥

॥ श्लोक ॥

माघशुक्लनवम्यांवै यदिखेकुंडलंभवेत् ॥
तदात्याज्याषाडमासे आशावर्षासुमानवैः ॥१२॥२८॥

॥ दोहा ॥

माघशुद्धनवमीतिथि कुंडलहोयआकाश ॥
तबआषाडकेमासमें वर्षाकीनहिआसः ॥१२॥२८॥

અર્થ :—માઘ શુદ ૯ નોમને દીવશે જો આકાશમાં કુંડાળું દેખાયતો આશાડ માસમાં વર્ષાદની આશા માણસોને રાખવી નહીં. ॥ ૧૨ ॥ ૨૮ ॥

॥ श्लोक ॥

माघस्यपूर्णिमायांवैनैर्मल्यं खस्यसंभवेत् ॥
ज्ञातव्याषाडमासेवै धान्यानांचमहर्गता ॥१३॥२९॥

॥ दोहा ॥

माघमासकीपुर्णिमा निर्मलहोयआकाश ॥
बहुमहर्गताअन्नकीः तबआषाडकेमास ॥१३॥२९॥

અર્થ :—માહા શુદ ૧૫ પુંનમને દીવશે આકાશમાં કાંઇ પણ મલ ન હોએ તો આશાડ માસને વીશે ધાન સરવે મોંઘું થાય. ॥ ૧૩ ॥ ૨૯ ॥

॥ श्लोक ॥

माघस्यपूर्णिमायांवै यदिस्युरदभ्रपंक्तयः ॥
तदामासत्रयंमेघा वर्षंतिनितरांभुवि ॥ १४ ॥ ३० ॥

॥ दोहा ॥

माघपूर्णिमाकेदिनां अभ्रहोयआकाश ॥
तोवर्षाबहुजांनिये घनवरसेत्रयमास ॥ १४ ॥ ३० ॥

અર્થ :—માહા શુદ ૧૫ પુંનમને દીવશે જો વાદલ હોયતો ત્રણ માસ સુધી ચોંમાશામાં સારો વર્षાદ થાય. ॥૧૪॥૩૦॥

॥ श्लोक ॥

सप्तम्यांमाघकृष्णस्य प्रभवेद्यदिदामिनी ॥
संभवेत्सीतबाहुल्यं तदावर्षामहीयसी ॥ १५ ॥ ३१ ॥

॥ दोहा ॥

माघकृष्णकिसप्तमी तामेदामिनिहोय ॥
अथवाशीतबलिष्टतो वर्षारतुबहुतोय ॥ १५ ॥ ३१ ॥

અર્થ :—માહા વદ સાતમને દીવશે જો વીજળી થાય તથા ટાઢ ઘણી વાય તો ચોમાશામાં ઘણો વર્षાદ થાય. ॥૧૫॥૩૧॥

॥ श्लोक ॥

माघकृष्णनवम्यांचेत् मुलर्क्षेमेघपंक्तयः ॥
तदाभाद्रनवम्यांच मेघोवर्षत्यहर्निशं ॥ १६ ॥ ३२ ॥

॥ दोहा ॥

माघकृष्णनवमीतिथि मेघहोयजोमूल ॥
तोनवमीयेभाद्रपद निशादिनघनअनुकुल ॥१६॥३२॥

અર્થ :—માહા વદ ૯ નોમને દીવશે અથવા મુલ નક્ષત્રને વીશે જો મેઘ વાદળ દેખાય તો ભાદ્રવા શુદ. કે. વદ ૯ નોમને દીવશે રાત્રી તથા દીવશનુ વરસાત સારો વરસે. ॥૧૬ ॥ ૩૨॥

॥ श्लोक ॥

अमायांमाघकृष्णस्य मेघानांवर्षणंभवेत् ॥
यदींदुवारस्तस्यांस्यादमायामेवैवेखलु ॥
पुर्णिमायांतदाभाद्रे वर्षायामचतुष्टयं ॥ १७ ॥ ३३ ॥

॥ दोहा ॥

होतअमावसमाघकी जोवर्षाविधुवार ॥
पुनमभादोमासमें वर्षेयांमहिचार ॥ १७ ॥ ३३ ॥

અર્થ:—માહા વદ આમાશને દીવશે જો વર્ષાદ થાય તેમાં જો સોમવંતી અમાશ હોય તો ભાદરવા શુદ ૧૫ પુંનમને દી-વશે ૪ ચાર પોહોર સારો વરસાત થાય. ॥ ૧૭ ॥ ૩૩ ॥

॥ श्लोक ॥

माघमासदशम्यांच भवेतांमेघविद्युतौ ॥
द्वादश्यांभाद्रशुक्लस्य वर्षास्यात्बहुधाभुवि ॥ १८ ॥ ३४

॥ दोहा ॥

माघमाशदशमीतिथि घनवाविजरीहोय ॥
तोभादौकीद्वादशि जलधरबरसेतोय ॥ १८ ॥ ३४ ॥

અર્થ:—માહા મહિનાની દશમીને દીવશે વર્ષાદ વા વીજળી થાય તો ભાદરવા શુદ ૧૨ બારશને દીવશે ઝાઝો વરસાદ થાય. ॥ ૧૮ ॥ ૩૬ ॥

॥ श्लोक ॥

माघस्यासितसंप्तम्यांपंचम्यांफाल्गुनस्यच ॥

चैत्रस्यद्वितीयायांवैशाखप्रातिपातिथौ ॥
यदिश्यान्मेघमालाखे चांचल्यंचपलोद्भवं ॥
तदाधान्यस्यकर्त्तव्यो व्यवहारःप्रजासुच॥१९॥ ३५॥

॥ दोहा ॥

माघशुक्लकिसप्तमी फागुनपांचमहोय ॥
तेसेंद्वितीयाचैतकी माघवपरिवाजोय ॥ १९ ५ ॥

॥ दोहा ॥

इनतिथिमेजोमेघगण यदिवाबिजरीहोय॥
तोकर्णोव्यवहारवहु अंन्नकोश्रुतिजोय ॥२०॥३६॥

અર્થ:—માહા શુદ ૭ સાતમને દીવશે તથા ફાગણ શુદ પાંચમને દીવશે તથા ચૈતર શુદ ૨ બીજને દીવશે તથા વૈશાક શુદ ૧ એકમને દીવશે જો આકાશમાં વાદળ ચડી આવે તથા વીજળી થાય તો ધાનની લેવડ દેવડ કરવી.

ઈતિ માઘ માસ ફલં સંપુર્ણ.

॥ अथ फाल्गुनमासः ॥

॥ श्लोक ॥

फाल्गुनेयदिवातःस्यादतीवबलवत्तरः ॥
तदासुवर्षाज्ञातव्या चातुर्मासेतिसौख्यदा ॥१॥३७॥

॥ अथ फागुन० ॥

फागनमेंजोपवनबनअतिहिहोयप्रचंड ॥
तववरखावहुजानियें वर्षाहोयअखंड ॥ १ ॥३८ ॥

અર્થ:—ફાગણ મહિનામાં જો વાયુ ઘણો બળવાન વાય તો ચોમાશામાં ઘણું સુખ આપે સારો વરસાદ થાય.

॥ श्लोक ॥

फाल्गुनेऽसितपक्षेच पुनश्चप्रतिपत्तिथौ ॥
यावत्यःकृतिकायाश्चभवेयुर्घाटिकाःपुनः ॥
ज्योतिर्विद्भिस्तदाज्ञेयंतावद्दिश्वाप्रवर्षणं ॥ २ ॥३८ ॥

॥ इति फाल्गुनमासफलं संपूर्ण. ॥

॥ दोहा ॥

फागुनासितकीप्रतिपदा अग्निरुक्षकेदंड ॥
विश्वातितनेजांनियें वर्षाकेनवखंड ॥ संपुर्ण ॥२॥३८॥

અર્થ:—ફાગણ મહિનાની અંધારી પક્ષમા પડવાને દીવશે તથા કૃતિકા નક્ષત્રની જેટલી ઘડી હોય તેટલા વિસ્વા વરસાત થાય તથા એવી રીતે જોતીષવાળાએ જાણવું.

॥ ઈતિ ફાગણમાસફલ સંપુર્ણ ॥

॥ अथ चैत्रमासफलं ॥

॥ श्लोक ॥

चैत्रमासेयदिघना गर्जंत्याकाशउद्गताः ॥
अथवामेघपंक्तिःस्या त्तदास्याद्वर्षणंशुभं ॥१॥३९॥

॥ अथ चैत्रमास ॥

॥ दोहा ॥

चैत्रमासमेंअभ्रगण जोअतोवगर्जंत ॥
अथवाचमकेतजुडितगण वर्षातबहिअनंत ॥१॥३९॥

અર્થ :—ચૈતર મહિનામાં જો સારી રીતે ગાજે અથવા વાદલાં દેખાય તો તે વર્ષમાં સારો વરસાદ થાય શુભ વરશાદ થાય ॥ ૧ ॥ ૩૯ ॥

॥ श्लोक ॥

चैत्रेभवेयुर्दामिन्यो वैशाखादौचवर्षणं ॥
ज्येष्टेतपत्यलंसूर्य स्तदावर्षाशुभावहा ॥२॥४०॥

॥ दोहा ॥

चैततडितवर्षापुनि जोवैशाषांहोय ॥
जेष्टमासमांतपतअति तोघनमोवहुतोय ॥१॥४१॥

અથ :—ચૈતર મહિનામાં વીજળી થાય વૈશાખ માસમાં વાદલાં થાય અથવા વરસાદ જેઠ માસમાં સુરજ ઘણો તપે તો ઘણો શુભ વરસાદ થાય ॥ ૨ ॥ ૪૧ ॥

॥ श्लोक ॥

चैत्रकृष्णप्रातिपादि यदिसूर्यादिवासराः ॥
तेषांफलानिलोकानांहितार्थायवदाम्यहं ॥३॥४२॥

॥ दोहा ॥

कृष्णचैतकीप्रतिपदा तिनमेंजोग्रहवार ॥
तिनकेफलकोंकहतहुं सवज्योतिषकेसार ॥३॥४२॥

અર્થ :—ચૈત્ર વદ ૧ એકમને દીવશે રવીવારને આદી દઇને સાતવાર આવે છે તે દાડે જે વાર આવે તેનું જુદું ફલ જગતના જાણાવા સારૂ કઇ સમજાવું છું ॥ ૩ ॥ ૪૨ ॥

॥ श्लोक ॥

आदित्येवायुरुद्दंडो मंगलेराजविग्रहः ॥
दुर्भिक्षंबुधवारेवै दुष्टयोगउदाहृतः ॥४॥४२॥

॥ दोहा ॥

सूर्यवारयुतप्रतिपदा करेवातअतिचंड ॥
मंगलविग्रनृपतिको बुधदुर्भिक्षउदंड ॥४॥४२॥

અર્થ:—ચૈત્ર વદ ૧ એકમને દીવશે જો રવીવાર હોય તો તોફાંન થાય જો મંગલવાર હોય તો રાજાઉમાં યુદ્ધ થાય જો બુધવાર હોય તો દુકાલ થાય એ સરવે ખરાબ યોગ કહ્યા છે.

॥ श्लोक ॥

सोमेशुक्रेसुराचार्ये प्रथ्वीधान्यमयीभवेत् ॥
सुभिक्षंयत्रकुत्रापि शुभयोगोह्ययंस्मृत : ॥५॥४३॥

॥ दोहा ॥

तादिनबुधभृगुसुरगुरु वारहोयअतिशिष्ट ॥
जहांतहांहोयसुभिक्षता क्षितिमेंधान्यअभिष्ट ॥५॥४३॥

અર્થ:—ચૈત્ર વદ ૧ એકમને દીવસે જો સોમવાર હોય અથવા શુકરવાર હોય તો અથવા ગુરૂવાર હોય તો વરસાદ શ્રીકાર થાય પૃથ્વી ધાન્યમય થાય જીઆંતીઆં શુગાલ થાય એ શુભ યોગ કયો ॥ ૫ ॥ ૪૩ ॥

॥ श्लोक ॥

पुर्वोक्तायांयदितिथौ भवेदर्कजवासर : ॥
तदाप्रथिव्यांप्रभवेत् हाहाकारोजनैकृतः ॥६॥४४॥

॥ दोहा ॥

जोपरिवामेंहोयपुनि दिनकरसुतकोवार ॥
तोप्रथ्वीमेजाणियें बहुविधहाहाकार ॥६॥४४॥

અર્થ:—ઉપર કયેલી ચૈતર વદી ૧ એકમને દીવશે જો શનીવાર હોય તો પૃથ્વીને વીશે માણસોના મુખ થકી હાહાકાર ઘણો થાય વરશ બરાબર થાએ ॥ ૬ ॥ ૪૪ ॥

॥ श्लोक ॥

मेषसंक्रमणाच्चैत्रे शुक्लेचनवमेदिने ॥
वर्षावामेघपंक्तिःस्यात् त्तदास्याच्छुभवत्सरः ॥७॥४५॥

॥ दोहा ॥

चैत्रशुद्धनवमीतिथि वर्षावाघनहोय ॥
तबजांनोवावर्षमें जलधरमोंबहुतोय ॥७॥४५॥

અર્થ:—ચૈતર માસના શુક્લ પક્ષની ૧ એકમથી ૯ નવમે દાડે વા મેષરાસીના સુરજથી આથી નવમે દીવશે વરસાત થાય વા વાદળું થાય તો વરશાદ ઘણું શ્રીકાર થાય ॥૭॥૪૫॥

॥ इति चैत्रमासफलं ॥

मेषाक्रमणतश्चैत्रे शुद्धेनवदिनात्मकं ॥
वर्षणंयादिजायेत वर्षोडुत्रयमुद्भवेत् ॥८॥४६॥

॥ दोहा ॥

चैत्रशुद्धमेषाक्रमण वर्षानवदिनहोय ॥
तोतीनाहिनक्षत्रमां वर्षामेंबहुतोय ॥८॥४६॥

અર્થ:—ચૈતર શુદ ૧ એકમથી દાડા ૯ નવ તથા મેષ સુ-રજથી દીવશ નવ શુદ્ધી જો વરસાદ થાય તો તે વરસમાં ત્રણ નક્ષત્રમા વરસાદ ગણો વરસે.

॥ ઈતિ ચૈત્રમાસ સંપુર્ણ ॥

॥ अथ वैशाखमासफलं ॥

॥ श्लोक ॥

वैशाखकृष्णपक्षस्य मेघाःस्युःप्रतिपतिथौ ॥
दामिन्योयदिजायंते तदावर्षागरीयसी ॥१॥४७॥

॥ दोहा ॥

वैशाखांशितप्रतिपदा घनअरुदाभिनिजोय ॥
तबवर्षावावर्षमें भडलीअतिशयहोय ॥

અર્થ:—વૈશાખ વદ ૧ એકમને દીવશે વાદલ અથવા વી-જળી થાય તો વરસાદ ઘણા સારા થાય ॥ ૧ ॥ ૪૭ ॥

॥ श्लोक ॥

वैशाखेयदिवर्षास्यात् पंचवर्णात्मकाघनाः
तदानदीषुकुपेषु सरस्सुस्यात्स्थिरंजलं ॥ २ ॥ ४८ ॥

॥ दोहा ॥

जोवरखावेशापमें पंचवर्णघनहोय ॥
तोकुपनमेंनदिनमें सरमोस्थिरजलजोय ॥ २ ॥ ४८ ॥

અર્થ:—વૈશાખ માસને વીશે જો વરસાદ થાય અથવા વાદલાંમાં પાંચ તરેના રંગ જો જોવામાં આવે તો નદીમાં કુવામાં તલાવમાં જળ થીર રહે ॥ ૨ ॥ ૪૯ ॥

॥ श्लोक ॥

तडिन्मेघायदिसिते वैशाखेप्रतिपत्तिथौ ॥
तदाधान्यमयीप्रथ्वी भवेद्दर्षश्चसौख्यदः ॥३॥४९॥

॥ दोहा ॥

सितवैशाखकीप्रतिपदा तामेंजोघनजोय ॥
तोभुमिमेंधान्यबहु सुखदवर्षबहुहोय ॥३॥४९॥

અર્થ:—વૈશાખ શુદ ૧ એકમને દીવશે જો વીજળી થાયે અથવા વાદલ હોય તો પૃથ્વી ધાન્યથી પુર્ણ થાય અને વર્ષ ઘણું શ્રીકાર થાય ॥ ૩ ॥ ૪૯ ॥

॥ श्लोक ॥

वैशाखशुक्लैकादश्यां त्रयोदश्यांचगर्जनं ॥
विद्युतोवापतेद्विंदु स्तदास्यात्छत्रभंगता ॥४॥५०॥

॥ दोहा ॥

गर्जेसितएकादशी त्रयोदशीवैशाख ॥
बिंदुपतनअथवातडित छत्रभंगताभांख ॥४॥५०॥

અર્થ:—વૈશાખ શુદ ૧૧ એકાદશી તથા ૧૩ તેરશને દીવશે જો ગાજે વીજળી થાય વાછાંટા પડે તો છત્ર ભંગ થાય. ॥ ૪ ॥ ૫૦ ॥

॥ श्लोक ॥

वैशाखपुर्णिमायांच मेघशब्दोथाविद्युतः ॥
अथवाबिंदुपतनं तदाऽन्नस्यमहर्गता ॥ ५॥ ५१ ॥

॥ दोहा ॥

पुनमजोवैशाषकी तडितबिंदुधनशब्द ॥
तबमहर्गताजांनियें अंन्नकिताअब्द ॥ ५ ॥ ५१ ॥

અર્થ:—વૈશાખ શુદ પુંનમ વરશાદ ગાજે અથવા વીજળી
થાય અથવા છાંટા પડે તારે અન્ન મોંધું થાય ॥ ૫ ॥ ૫૧ ॥

॥ श्लोक ॥

अमायांमाधवस्यापि यदिस्यात्शनिवासरः ॥
तदावर्षातुकस्मिंश्वित् खंडेपिस्यान्महर्गता ॥६॥५२॥

॥ दोहा ॥

माधवमाशअमातिथि जोशनिवासरहोय ॥
तवमहर्गताखंडमें वर्षामोंलघुतोय ॥ ६ ॥ ५२ ॥

અર્થ:—વૈશાખ માસની અમાશને દીવશે શનીવાર આવે
તો વરસાત કોકણ ખંડમાં થાય ને મોઘવાડી થાય.॥૬॥૫૨॥

॥ श्लोक ॥

यदिचंद्रःशनौसोमे उदेतीवासरेतदा ॥
त्रिंशद्दिनांतरेछत्र मंगोन्नस्यमहर्गता ॥ ६ ॥ ५३ ॥

॥ दोहा ॥

जोविधुउगेअर्कसुत अथवाविधुकेवार ॥
छत्रमंगतबजांनियें माशएककेपार ॥ ६ ॥ ५३ ॥

॥ इतिवैशाखमाशफलं ॥

॥ अथ जेष्टमासफलं ॥

॥ श्लोक ॥

जेष्टेतपेदलंसूर्यः संततोमारुतश्चलेत् ॥
वसुंधराजलमयी तदास्यात्सुखदानृणाम्॥१॥५४॥

॥ दोहा ॥

जेठमासरविअत्तितपे पवनचलेअतिगर्भ ॥
तबवसुंधराजलमयी बडेसौख्ययुतकर्म ॥१॥५४॥

અર્થઃ—જેઠ માસમાં સુરજ ઘણો તપે વાયુ પણ ગરમ વાય તો પૃથ્વી જલેંકરી ભરાય ને માણશુને શુખાકારી થાય।૧।૫૪

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टमासेतपेन्नार्कौ नततः पवनश्चलेत् ॥
सैत्यंवैमाघमासेस्या त्तदास्यान्नाम्रवर्षणं ॥२॥५५॥

॥ दोहा ॥

सूर्यतपेनहिजेठमें तप्तचलेनहिंवात ॥
माघमासनहिंसीजअति तबवर्षानहिआत ॥२॥५५॥

અર્થઃ—જેઠ મહિનામાં સુરજ જો ઘણું તપે નહી ને પવન પણ ગરમ વાય નહી ને માઘ માસમાં ટાઢ પડે નહીં તો વરસાદ ચોમાસામાં થાય નહીં. ॥ ૨ ॥ ૫૫॥

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टामायांभास्करौऽस्तकालेधृष्टव्यएवहि ॥
द्वितीयायांपुनश्चंद्रः प्रेक्ष्यस्तदुदयेन्नृभिः॥३॥५६॥

॥ दोहा ॥

जेठअमावसकेदिना अस्तकालमौंअर्क ॥
पुनिद्वितीयामेंचंद्रमा करेउदयमेतर्क ॥३॥५६॥

અર્થ:—જેઠ માસની અમાંશને દીવશે સાંજનો સુરજ જે ઠેકાણે આથમે તે ઠેકાણું ધ્યાનમાં રાખવું અને બીજને દાડે ચન્દ્ર ઊગે તે પણ ધ્યાનમાં રાખવું ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥

॥ श्लोक ॥

द्वितियेंदुश्चोत्तरेवै आदित्याद्यादिदृश्यते ॥
तदोत्तरप्रदेशेच पश्चिमेतुसुभिक्षता ॥ ४ ॥ ५७ ॥

॥ दोहा ॥

जोरवितेउत्तरदिशा द्वितीयाकोविधुहोय ॥
तवसमीक्षउत्तरदिशा पश्चिममौंपुनितोय ॥४॥५७॥

અર્થ:—અમાંશનો સુરજ જે ઠેકાણે આથમે તે ઠેકાંણાથી ઉત્તર ભાગમાં જો બીજનો ચન્દ્રમા દેખાય તો પશ્ચિમ ભાગમાં સુગાલ થાય.

॥ श्लोक ॥

पश्चिमोत्तरयोर्कोणे यदाधिक्यंनिशापतेः ॥
तदावसुंधरायांवै दुर्भिक्षंविपुलंभवेत् ॥ ५ ॥ ५८ ॥

॥ दोहा ॥

पश्चिमउत्तरकोणमें इंदुअधिकताजोय ॥

तवभूमिमेंजांनियें अतिमहर्गताहोय॥ ५ ॥ ५८ ॥

અર્થ:—પશ્ચિમ ને ઉત્તરના ખુણામાં ચન્દ્રમાનું અધીકપણું દેખાય તો ઘણું દુકાલ થાય ॥ ૫ ॥ ૫૮ ॥

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टस्यपुर्णिमायांवै मूलर्क्षंनभवेद्यदि ॥
अथवामेघवर्षास्यात् तदाऽन्नस्यमहर्गता ॥
वैपरित्येभवेद्दर्षा सस्यस्पस्यात्सुभिक्षता ॥६॥५९॥

॥ दोहा ॥

जेठशुदिपुनमदिना वर्षणहोयनमूल ॥
तवमहर्गताअंन्नाकि वैपरित्पअनुकूल ॥ ६ ॥ ५९ ॥

અર્થ:—જેઠ મહિનાની પુંનમને દીવશે જો મુળ નક્ષત્ર ન હોય અથવા વર્ષાત પડે તો તે વરસમાં અન્ન મોંઘું વેચાય તેવી રીતે જો ન હોય તો અન્નને ધાસ સસતાં વેચાય ।૬।૫૯।

॥ श्लोक ॥

जेष्टेचेन्मूलनक्षत्रे मेघानांवर्षणंभवेत् ॥
तदातुश्रावणेभाद्रे बिंदुरेकःपतेन्नहि ॥ ७ ॥ ६० ॥

॥ दोहा ॥

जेठमूलनक्षत्रमें वर्षावाघनहोय ॥
तवश्रावनअरुभाद्रपद एकबिंदुनहिकोय ॥७॥६०॥

અર્થ:—જેઠ મહિનામાં મુલ નક્ષત્રને વીશે જો વર્ષાદ થાય તો શ્રાવણ માસમાં તથા ભાદરવા માસમાં એક છાંટા પડેનહીં

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टामायांयदिभवे दादित्यसुतवासरः ॥
छत्रभंगोऽवर्षणंच पशुनांस्यात्क्षयस्तथा ॥८॥६१॥

॥ दोहा ॥

जेठअमावशकोदिनां आदितवासरहोय ॥
छत्रभंगक्षयपशुनको वर्षामोंनहितोय ॥ ८ ॥ ६१ ॥

અર્થ :—જેઠ વદ ૩૦ અમાશને દીવશે જો શનીવાર હોય તો છત્ર ભંગ થાય વરસાદ વરસે નહીં ને ચોપગાનો નાશ હોય ॥ ૮ ॥ ૬૧ ॥

॥ श्लोक ॥

द्वितियायांज्येष्टशुद्धे वर्षास्यान्मेघगर्जनं ॥
तदानवर्षणंज्ञेयं वर्षतौगणकोत्तमैः ॥ ९ ॥ ६१ ॥

॥ दोहा ॥

जेठशुदद्वितियादिनां वर्षागर्जनहोय ॥
तत्रवर्षाकेमासमध्यजलधरदेनहितोय ॥१०॥६१॥

અર્થ :—જેઠ શુદ ૨ બીજને દાડે જો વરસાદ થાય અથવા આકાશમાં ગાજે તો વરસાદ થાય નહીં એમ જોતષિયો કહે છે ॥ ૭ ॥ ૬૧ ॥

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टस्यप्रथमेपक्षे मेघास्युविद्युनस्तथा ॥

चतुष्पदानांसौख्यंस्यादितिडंकर्षीरब्रवीत् ॥१०॥६०

॥ दोहा ॥

जेष्टमासकेशुद्धमें मेघदामिनीडोल ॥
तबसुखहोयचतुष्पदा डंकमुनिकहेतोल ॥१०॥६२

અર્થ:—જેઠ માસની અજવાળી પક્ષમાં જો વરસાદ થાય અથવા વિજળી થાય તો ચોપાંઓને સુખ થાય એ રીતે ડંક ઋષીનું કહેવું છે ॥ ૧૦ ॥ ૬૨ ॥

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टमासेचतुर्दश्यां पुर्णिमायामथोयदि ॥
वर्षणंस्यात्तदातिष्टे न्नोनद्यांसागरेजलं ॥११॥६३॥

॥ दोहा ॥

जेठमाशचौदशअमा तादिनवर्षाहोय ॥
तबतडागनदकुपनदिउनमोंस्थिरनाहितोय ।११।६३॥

અર્થ:—જેઠ માસની ૧૪ ચૌદશ અથવા ૧૫ પુંનમને દી-વશે જો વરસાદ થાય તો જળ સમુદ્રમાં હેઆય નદીઓમાં હેઆય નહીં ॥ ૧૧ ॥ ૬૩ ॥

॥ श्लोक ॥

अषाडज्येष्टयोर्कृष्ण पक्षस्यप्रातिपात्तिथौ ॥
अंबरंमेघशब्दाढ्यं वर्षामासद्वयंनाहिं ॥१२॥६४॥

॥ दोहा ॥

असितआषाडरुजेठाकि एकमघनरवहोय ॥
तवसावनअरुभाद्रपद मासनमोंनाहितोय॥१३॥६४॥

અર્થ:—જેઠ તથા અશાડની અંધારી ૧ એકમને દીવસે આકાશમાં જો ગાજે તે દાડાથી માસ ૨ બે શુધી વરસાદ થાય નહિ ॥ ૧૨ ॥ ૬૪ ॥

॥ श्लोक ॥

गलितारोहिणिमूलं गलितंयदिदृश्यते ॥
तपेज्जैष्ठीप्रतिपदा तदाधान्यंबहुक्षितौ ॥१३॥६५॥

॥ दोहा ॥

जोजलसोंरोहिणिगले मूलगलितहोजाय ॥
तपेजेठकिप्रतिपदा तोग्रहधाननमाय॥ १३॥ ६५ ॥

અર્થ:—રોહણિમાં જો વરસાદ થાય તો રોહણી ગલી કહેવાય જો મૂલમાં પડે તો મુલ ગલીત કહેવાય તથા જેઠ વદ ૧ એકમ તપે તો વરસાદ સારા થાય ધાન્ય ઘણા ઉપજે ।૧૩।

॥ श्लोक ॥

आषाढेकरंकाःविद्युत् गर्जनंवायुरुत्तरं ॥
प्रचलेत्कार्त्तिकाद्भूयो वर्षास्याद्दशमासिकि ॥१४॥६६॥

॥ दोहा ॥

गडापडेआषाडमें विद्युतगर्जनभास ॥

वातोत्तरवर्षणतवें वर्षाकार्त्तिकतेदशमास ॥१४॥६६

અર્થઃ—આશાડ માશને વિશે જો કરા પડે વિજળી થાય જો ગાજે વા ઊત્તરનો વાયુ વાય તો આવતા કારતકથી ૧૦ દશમાસ સુધી વરસાત પડે ॥ ૧૪ ॥ ૫૬ ॥

॥ श्लोक ॥

सिताषाडदशम्यांच रोहिण्यर्क्षभवेद्यदि ॥
तदानृभिर्नदीतीरे नस्थातव्यंकदापिहि ॥ १५॥ ६७॥

॥ दोहा ॥

सिताषाडदशमीदिनां विधुत्रिगाजोहोय ॥
तोनदीयनकेतीरपें रहेनजनपदकोय ॥१५॥६७॥

અર્થઃ—આશાડ શુદ ૧૦ દશમીને દહાડે જો રોહિણી નક્ષત્ર હોય તો મનુષ્યોએ નદીને કાંઠે બીલકુલ બેશવું નહીં॥૧૫॥

॥ श्लोक ॥

एकादश्यांरोहिणिचेद्वर्षमध्यमईरितः ॥
द्वादश्यांरोहिणिचेत्स्यात् हाहाकारस्तदाक्षितौ ॥
चतुष्पदानांमरणं रसानांस्यान्महर्गता ॥१६॥६८॥

॥ दोहा ॥

तादिनजोएकादशी होयरोहिणीऋक्ष ॥
तोमध्यमवहवर्षहे नहिजलनहिताहाभक्ष ॥
सिनाषाडकीद्वादशी होयरोहणीशाथ ॥

रसमहर्गताक्षयचोपदा जनकृतहाहाकार ॥१६॥६८

અર્થ:—આશાડ શુદ ૧૧ એકાદશીને જો રોહિણી દિવસે હોયતો વર્ષ મધ્યમ કહીયે વર્ષ મધ્યમ રીતનું થાય આશાડશુદ ૧૨ બારશને દીવશે જો રોહિણી આવે તો ચોપાનું મરણ થાય અને રસકસની મોંઘ વાડી થાય ॥ ૧૬ ॥ ૬૮॥

॥ श्लोक ॥

त्रयोदश्यांरोहिणीचे दथवावायुरुद्भवेत् ॥
तदानवर्षणंज्ञेयं चातुर्मासेचकोविदैः ॥ १७ ॥ ६९ ॥

॥ दोहा ॥

त्रयोदशीमोंरोहिणी तादिनअथवावात ॥
सबनरचातुर्मासमें कबहुनहिहर्षात ॥ १७ ॥ ६९ ॥

અર્થ:—આશાડ શુદ ૧૩ તેરસને દીવશે જો રોહિણી આવે અથવા વાયુ વાય તો ચોંમાસામાં વરસાત થાય નહિં એમ પંડિતો કહે છે ॥ ૧૭ ॥ ૬૯ ॥

॥ श्लोक ॥

चतुर्दश्यांरोहिणीचे दाषाढसितपक्षके ॥
तदानृपाणांप्रभवे त्छत्रभंगोतिदुःखतः ॥१८॥७०॥

॥ दोहा ॥

चतुर्दशीमेंविधुतिया कृष्णआषाढापक्ष ॥
छत्रभंगतबनृपनके ऐसेंगणकसुलक्ष ॥ १८ ॥७०॥

અર્થ :—આશાડ શુદ ૧૪ ચૌદશને દાડે રોહિણી હોય તો રાજાઓમાં ઘણા દુ:ખથી છત્ર ભંગ થાય ॥ ૧૮ ॥ ૭૦ ॥

॥ श्लोक ॥

सूर्योदयांच्चरोहिण्या रोहिणीघटिकोन्मिता ॥
स्याजीवेसुतदाजीवा विरलासस्यनासतः ॥१९॥७१

॥ दोहा ॥

सूर्योदयमेंरोहिणी घटिरोहिणिहोय ॥
विरलाजीवजीवेतबें अन्नविनाशनजोय ॥१९॥७१॥

અર્થ :—સુર્ય નક્ષત્ર રોહિણી હોય તેમાં દીન નક્ષત્ર રોહિણીમાં સુરજ ઉગે ને તે રોહિણી ઘડી ભર હોય તો જીવ કોઇક વિરલા જીવે અન્નનો નાશ થાય ॥ ૧૯ ॥ ૭૧ ॥

॥ श्लोक ॥

अषाडसितपंचम्यां विद्युत्क्रीडाभवेद्यदि ॥
तदाऽन्नंप्रक्षिपेत्प्रथ्व्यां कर्षकःसलिलागमे ॥२०॥७२

॥ दोहा ॥

सितअषाडकीपंचमी दामिनिघनक्रीडंत ॥
तबजलकेआगमनमे धरतिबीजधरंत ॥२०॥७२॥

અર્થ :—આશાડ શુદિ ૫ પાંચમને દિવશે જો વીજળી સારી રીતે થાય ને વરષાત પડે ને તરત પૃથ્વીમાં અન્ન ખેડુઆને પોખવું તો ઘણું શારૂં થાય ॥ ૨૦ ॥ ૭૨ ॥

॥ श्लोक ॥

आसिताषाडदशामि तिथौयदिनिशापतिः ॥
उदेत्पभ्रेतदावर्षा भवेन्मासचतुष्टयं ॥ २१ ॥ ७३ ॥

॥ दोहा ॥

कृष्णआषाडदशमीदिना चंद्रोदयघनवृंद ॥
तबतोचारहिमासमें वर्षाकेआनंद ॥ २१ ॥ ७३ ॥

અર્થ:—આશાડ વદ ૧૦ દશમીને દીવશે રાત્રીનો ચન્દ્ર બાદલામાં ઊગે તો વર્ષાદ ચાર માસ સુધી શ્રીકાર થાય ॥ ૨૧ ॥

॥ श्लोक ॥

आषाडशुद्धनवमीतिथौ भानुरुदेतिरवेनिर्मल
श्चाथयामेषु स्यादाभारवेनिरंतरंसंध्यायांचेदभ्र
गणस्तदावर्षातिसौख्यदा ॥ २२ ॥ ७४ ॥

॥ दोहा ॥

सितआषाडनवमीउदय निर्मलअर्कआकाश ॥
अथवाघनआभापुनि घनसंध्याजलआशा॥२२॥७४॥

અર્થ:—આશાડ શુદ ૯ નોમને દીવશે સુરજ ઊગે તે વખતે નીર્મલ હોય આકાશ ચાર પોહોર નીર્મલ હોય સંધ્યાકાલ વાદલ થાય તો વર્ષાદ ઘણા શ્રીકાર થાય ॥ ૨૨ ॥ ૭૪ ॥

॥श्लोक॥

आषाडशुक्लनवमीतिथौचेदभ्रपंक्तयः ॥
दामिनीशीतबाधाच तदाकार्याकृषिर्जनैः॥२३॥७५॥

॥ दोहा ॥

सिताषाडनवमीदिना अभ्रपंक्तिआकाश ॥

होयशीतअरुदामिनी तवक्रषिकीबहुआश ॥२३॥७५

અર્થ:—આશાડ શુદ ૯ નોમને દીવશે વીજળી થાય ટાઢ પડે તો ખેતીમાં બીજવાવવાનું કામ કરવું ॥ ૨૩ ॥ ૭૫ ॥

॥ श्लोक ॥

आषाढपुर्णिमायांचे द्भवेदादित्यवाशरः ॥

तदारोगप्रवृधिस्यात् नराणांबहुदुःखदा ॥२४॥७६॥

॥ दोहा ॥

जोआषाडपुनमदिना आदितवासरजोय ॥

बहुदुःखदातानरनकों रोगवृद्धिबहुहोय ॥२४॥७६॥

અર્થ:—આશાડ શુદ ૧૫ પુંનમને દીવશે જો રવીવાર હોય તો પ્રજા ઘણું દુઃખ પામે એવા રોગની વૃદ્ધી થાય ॥ ૨૪ ॥

॥ श्लोक ॥

मंगलश्चेन्नवर्षास्यात् शीतलोपद्रवोबुधे ॥

गुरौशुक्रेतथाचेंदौ वर्षस्यात्छुभंदोनृणाम् ॥२५॥७७॥

॥ दोहा ॥

कुजवर्षाबहुनाहिंकरे बुधदेविकतरोग ॥

गुरुभृगुविधुवासरतबें संवत्सरबहुजोग ॥ २५ ॥ ७७॥

અર્થ:—આશાડ શુદ ૧૫ પુંનમને દાડે જો મંગલવાર હો-ય તો વરસાદ થાય નહિં જો બુધવાર હોય તો શીતળાદેવીનો

ઉપદ્રવ થાય ગુરૂ શુક્ર ને સોમ હોય તો મનુષ્યોને આનંદ આપે એવો વરસાદ થાય ॥ ૨૫ ॥ ૭૭ ॥

॥ श्लोक ॥

तस्यामेवनवम्यांचे त्छनिवारप्रजायते ॥
तदान्नानामल्पतास्यात् केचिज्जीवंतिमानवाः॥२६॥७७

॥ दोहा ॥

ताहिपुनमेंकेदिनां जोशनिवाशरहोय ॥
तबेंअंन्नकीअल्पता विरलाजीवेकोय ॥ २६ ॥७७ ॥

અર્થ :—આશાડ શુદ ૯ નોમને દીવશે જો શનીવાર હોય તો અન્ન થોડું ઉપજે કોઇક માણશ જીવતા રહે ॥ ૨૬ ॥૭૭॥

॥ श्लोक ॥

आषाडपुर्णिमायांचेत् विद्युत्गर्जनवर्षणं ॥
तदोच्चस्थानवर्येषु स्थातव्यंसर्वमानुषैः॥ २७ ॥ ७८ ॥

॥ दोहा ॥

दिनआषाडकीपुर्णिमा विद्युत्वर्षणगर्ज ॥
तबछोटेघरसबजगत अपनेमतिसोंवर्ज ॥ २७॥७९ ॥

અર્થ :—આશાડ શુદ ૧૫ પુનમને દીવશે વીજળીતથા ગાજતથા વરસાદ થાય તો માંણશોએ ઊંચે સ્થાનકે બેશવું વરસાદ ઘણો થાય ॥ ૨૭ ॥ ૭૮ ॥

॥ श्लोक ॥

आषाढपुर्णिमायांचें दुदेर्तोदुश्चनिर्मलः ॥

खनिर्मलंवर्षणंनो दुर्भिक्षंस्यात्तदाभुवि ॥२८॥८०॥

॥ दोहा ॥

जोआषाडपुनमादिनां निर्मलईंदुउदेय ॥
अमलआकाशत्रर्षानहिं तोदुर्भिक्षकरेय ॥२८॥८०॥

અર્થ :—આશાડ શુદ ૧૫ પુંનમને દીવશે ચન્દ્રમાં નીર્મલ ઉદે થાય આકાશ પણ નીર્મલ હોય તો વરસાદ થાય નહિં અને પૃથ્વીમાં દુકાલ પડે ॥ ૨૮ ॥ ૮૦ ॥

॥ श्लोक ॥

आषाडपुर्णिमायांचेत्ग्लावुदेत्यभ्रमंडले ॥
तदावर्षाचमहती धान्यंस्यार्देतिष्कलं ॥२९॥८१॥

॥ दोहा ॥

जोअषाडपुनमदिना सुर्यउदयघनसंग ॥
तबवर्षाबऊजानिये धान्यहोयअतिचंग ॥२९॥८१॥

અર્થ :—આશાડ શુદ ૧૫ પુનમને દીને જો વાદલમાં સુરજ ઉગે તો વરસાદ ઘણો થાય અને ધાન ઘણા ઉપજે ॥ ૨૯ ॥

॥ श्लोक ॥

तस्यामेवोदेतिचंद्र आकाशेनिर्मलेमलः॥
तदादुर्भिक्षजापीडा प्रजानांमहतिर्भवेत् ॥३०॥८२

॥ दोहा ॥

जोचंदाताहिदिनां निर्मलउदयआकाश ॥
तबपीडादुर्भिक्षजा जीवनकोंअतित्राश ॥३०॥८२

અર્થ—તેજ અશાડ શુદ ૧૫ પુનમને દીવશે ચંદર નિર્મલ ઉગે તથા આકાસ પણ નિર્મલ હોય તો પ્રજાનેં દુકાલની પિ-ડા ઘણી થાય ॥ ૩૦ ॥ ૮૨ ॥

॥ श्लोक ॥

यद्युतरसमीरःस्या दथवापुर्वमारुतः ॥
तदाश्रेष्ट्यंहिवर्षस्य वैपरित्येत्वनिष्टता ॥३१॥८३॥

॥ दोहा ॥

ताहिपुनमकेदिनां पुरवउत्तरवात ॥
तबहिश्रेष्टताबर्षकी पुनिविपरीतविघात ॥३१॥८३

અર્થ—તેજ આશાડ શુદ ૧૫ પુનમને દીવશે જો ઉતર તથા પુરવનો વાયુ વાય તો વર્ષ શ્રીકાર જાણવું તેમ જો ન હોય તો દક્ષિણ પશ્ચિમનો વાયુ વાય તો વરસ સારૂં થાય નહિં ॥ ૩૧ ॥ ૮૩ ॥

॥ श्लोक ॥

आषाढपुर्णिमायांचपरिक्षार्थंनिसागते:॥
कार्यध्वजारोपणवै ज्योतिर्विदगणपुजितैः॥३२॥८४

॥ दोहा ॥

सिताषाडपुनमदिनां वायुपरीक्षणाहित ॥
ध्वजाबांधिपटदेखियें घणकसकुनविनिकेत।३२८४

અર્થ:—આશાડ શુદ ૧૫ પુંનમને દીવશે વાયુની પરીક્ષા કરવા સારૂ જોતીષના ભણેલા બ્રામણે તેઉણે એક ધજા બાંધવી કઇ દીશાનો વાયુ આવેછે તેનું ફળ નીચે પ્રમાણે કેહેવું ॥૩૨॥

श्लोक

पूर्ववायसर्वदिक्षु कुर्यात्सस्यप्रवर्धनं ॥
अग्निकोणसमीरश्चेत् दुर्भिक्षंकुरुतेध्रुवं ॥३३॥८५॥

॥ दोहा ॥

पुरवकीवायुचले अंन्नधराणिबहुजोय ॥
चलेकोणअग्निपवन तबदुर्भिक्षनतोय ॥३३॥८५॥

અર્થ:—જો વાયુ પુરવ દીશાનો વાય તો તો ધાસ ત્રણનો વધારો હોય અગ્નિ ખુણનો વાયુ વાય તો ખચીત દુકાલ થાય ॥ ૩૩ ૮૫ ॥

॥ श्लोक ॥

दक्षिणात्योमारुतश्च नृपसंग्रामकारकः ॥
नैर्ऋत्यकोणपवनो वर्षारोधकरोभुवि ॥ ३४॥ ८६ ॥

॥ दोहा ॥

दाक्षिणकोवायुचले तोहोवेसंग्राम ॥
नैऋतकोवायुचले वर्षाकरेविराम ॥ ३४ ॥ ८६ ॥

અર્થ:—જો દક્ષિણ દીશાનો વાયુ વાય સંગ્રામ (રાજાઓ-મા જુધ) કરે ને નૈરૂત ખુણાનો વાયુ વાયતો પૃથ્વી ઉપર વરસાદ પડવાદે નહિ.

॥ श्लोक ॥

पवनःपश्चिमोद्भूतः कुर्यात्वर्षंचमध्यमं ॥
वायव्यवायुःकुरुते विषमज्जीववर्धनं ॥३५॥ ८७ ॥

॥ दोहा ॥

पश्चमकोमारुतचलेसोमघ्यमहेवर्ष ॥
वायुवायवकोणको देविषजीवसुहर्ष ॥ ३५ ॥ ८७ ॥

અર્થઃ—પશ્ચિમનો વાયુ વાય તો વરસ મધ્યમ થાએ ને વાય ખુંણનો વાયુ વાય તો ઝેરી જીવનો વધારો થાય ॥૩૫॥૮૭॥

॥ श्लोक ॥

दधीदुग्धघृतादीनां वृद्धिमुतरमारुतः ॥
कुरुतादथसौख्यंस्यात् प्रजानांमुत्तमोत्तमं ॥३६॥८८

॥ दोहा ॥

मारुतउत्तरकोचले पयदधिबहुनवनीत ॥
प्रजामात्रकुंसुखकरे करेसबहुआतिप्रित ॥ ६॥८८॥

અર્થ :—ઉત્તર દીશાંનો વાયુ વાય તો દહી દુધ ઘી આદી દઇને રસકસની વૃધી કરે પ્રજાને પણ સારામાં સારૂં સુખ થાએ ॥ ૩૬ ॥૮૮॥

॥ श्लोक ॥

यदिस्यात्द्विजकंपश्च नभवेत्सर्वतःखलु ॥
तदातुंनवखंडेषु हाहाकारोभवेन्महान्॥३७॥८९॥

ईतिध्वजापरीक्षासंपूर्ण

॥ दोहा ॥

जोद्दजापटकंपेनहिं कोउदिशाविदिशांन ॥

तोनवखंडमोंजांनियें हाहाकारमहान् ॥ ३७ ॥ ८९

અર્થ:—કોઇપણ દશાનો વાયુ લાગે નહિં ધજાચાલે નહિં તારેં નવે ખંડમાં દુકાલ થાય મોટો ઘણો હાહાકાર વરતાય

ઈતિ ધજા પરીક્ષા સંપુર્ણ.

॥ श्लोक ॥

आषाडशुल्कषष्ठ्यांचे दभ्रगर्जनविद्युतः ॥
तदोतंगगिरौकार्या वसतिसर्वमानुषैः॥ ३८ ॥ ९० ॥

॥ दोहा ॥

सितअषाडषष्ठिदिना बिजुरीघनगर्जेय ॥
तबगृहनीचेस्थानतें उंचेपेकरिलेय ॥ ३८ ॥ ९० ॥

અર્થ:—આશાડ શુદ ૬ છઠને દીવશેં વાદલ તથાગાજ વીજ થાએ તો ઉચા પરવતમાથેં સર્વ મનુષ્યોએં જઇને બેસવું એટલે-વરસાદ થાએ ॥ ૩૮ ॥ ૯૦

॥ श्लोक ॥

सप्त म्याषाडशुद्धाचे न्निर्मलास्यादथाष्टमी ॥
साभ्रातदाश्रावणेच वर्षाज्ञेयागरीयसी ॥३९॥९१॥

॥ दोहा ॥

सिताआषाडकीसप्तमी निर्मलहोयअकाश ॥
दिवसअष्टमीघनतबें वर्षासावनमास ॥ ३९ ॥९१॥

અર્થ:—આશાડ શુદ સાતમને દીવશે આકાશ નીર્મલ હોય તો તથા આઠમને દાડે વાદલા થાય તો શ્રાવણમાસમાં વરસાદ ઘણો થાય. ॥ ૩૯ ॥ ૯૧ ॥

॥ श्लोक ॥

आषाडशुद्धनौमी निर्मलावासरेभवेत् ॥
साभ्राभुयश्चसंध्यायां वर्षाभाद्रेसरोवहेत् ॥४०॥ ९२

॥ दोहा ॥

सिताषाडनवमीदिनां निर्मलहोयआकाश ॥
तववरषाहेभाद्रपद सरफुटेजलनाश ॥४०॥९२॥

અર્થ :—જો આશાડ શુદ ૯ નોમને દાડે દીવશનો આકાશ નિર્મલ હોય અને સંધ્યાકાલમાં વાદલ થાય તો વા વરસાદ થાય તો ભાદરવા મહિનામાં ગણો વરષાદ થતાં સરોવર વહી જાય ॥ ૪૦ ॥ ૯૨ ॥

॥ ઈતિ આશાડામાસ ફલં સંપુર્ણ ॥

॥ अथ श्रावणमास प्रारंभः ॥

॥ श्लोक ॥

श्रावणेसितपंचम्यांगगनंनिर्मलंभवेत् ॥
तदाष्टादशयामांते वर्षाज्ञेयाचभूयसी ॥ १ ॥९३

॥ दोहा ॥

सावनपंचमीकृष्णकी तादिनअमलआकाश ॥
गयेअगरेपेहरपें वर्षाकीबहुआस ॥ १ ॥ ९३ ॥

અર્થ :—શ્રાવણ વદ ૫ પાંચમને દીવશે જો આકાશ નિર્મલ હોય તો અઢાર પોહોર કેડે વરસાદ ઘણો થાય ॥ ૧ ॥ ૯૩ ॥

॥ श्लोक ॥

श्रावणस्यासितेपक्षे यद्यश्विन्यांचवर्षणे ॥

तदादुर्भिक्षनाशस्या देवंजेतिर्विदोविदुः ॥ २॥१४॥

॥ दोहा ॥

जोसावनविदपंचमी वर्षेआश्विनिरुक्ष ॥

तबविनाशदुर्भिक्षको कहेगणकश्रुतिलक्ष ॥२॥१४॥

અર્થ:—શ્રાવણ વદમાં અશ્વની નક્ષત્રમાં જો વરસાદ થાય તો દુકાલનો નાશ સારો શુગાલ થાય એવી રીતેથી જોતિષવાલા કેહેછે ॥ ૨ ॥ ૯૪ ॥

॥ श्लोक ॥

चतुर्थ्यांश्रावणेकृष्णे भात्यर्कोनोदयेयदि ॥

तदापक्षत्रयंभुयो वर्षादशादिनात्मिका ॥ ३ ॥ १५ ॥

॥ दोहा ॥

सावनकृष्णचतुर्थी दिखेनसूर्यउद्योत ॥

तबपक्षत्रयदशादिना वर्षाअतिशयहोत ॥ ३ ॥ १५ ॥

અર્થ:—શ્રાવણ વદ ૪ ચોથને દીવશે સુરજ ઉગ્યા વખતે જો તેજવાં ન ન હોય તો દોઢ મહિનાની અંદર એક મોટો દશ દીવશનો વરસાદ થાય ॥ ૩ ॥ ૯૫ ॥

॥ श्लोक ॥

श्रावणेचासितेपक्षे एकादश्यांचरोहिणी ॥

तदाकृषिसमारंभ सर्वःकार्यःकृषिवलैः ॥ ४ ॥ १६ ॥

॥ दोहा ॥

सावनकृष्णएकादशी तादिनरोहिणिहोय ॥
तोभडुलिवर्षाबहुत कृषिकरोसबकोय ॥ ४ ॥ १६ ॥

અર્થ:—શ્રાવણ વદ ૧૧ અગીઆરશને દીવશે જો રોહિણી હોય તો ખેડુ લોકોએ ખેડ કરવાનું કામ શા સારીરીતથી શરૂ કરવું ॥ ૪ ॥ ૯૬ ॥

॥ श्लोक ॥

भवेत्‌चंद्रप्रियातद्दत्‌ द्दादश्यांचश्रावणेसिते ॥
तदातुमध्यमोवर्षएवंडंकर्षिरब्रवीत्‌ ॥ ५ ॥ १७ ॥

॥ दोहा ॥

बारससावनकृष्णकी तामेरोहिणिहोय ॥
तोवहमध्यमवर्षहे डंकरुषिकहेंजोय ॥ ५ ॥ १७ ॥

અર્થ:—શ્રાવણ વદ ૧૨ બારશને દીવશે જો રોહિણી આવેતો વરસ મધ્યમ જાણવું એવી રીતે ડંક રૂષી ભંડલી પ્રત્યે કેતા હતા ॥ ૫ ॥ ૯૭ ॥

॥ श्लोक ॥

त्रयोदस्यांयदिभवे द्रोहिणीश्रावणेसिते ॥
तदादुर्भिक्षजापीडाप्रजानांमहतीभवेत्‌ ॥ ६ ॥ १८ ॥

॥ दोहा ॥

अथवातेरसकेदिनांविधुप्रियानिर्धार ॥
पडेक्कालअतिशयतबें ओरप्रजाकेभार ॥६॥९८॥

અર્થ :—શ્રાવણ વદી ૧૩ તેરશને દીવશે જો રોહિણી આવે તો દુકાલની પીડા પ્રજાને ઘણીજ થાય ॥

॥ ઈતિ શ્રાવણમાસ ફલસંપુર્ણ ॥

॥ अथ भाद्रपदमासः प्रारंभः ॥

॥ श्लोक ॥

यदिभाद्रपदेमासिपंपम्यांचसितेतरे ॥
तदावर्षावसानश्च ज्ञातव्याहोरिकैर्जनैः ॥ १ ॥ ९९॥

॥ दोहा ॥

भाद्रपदशुद्धजोपंचमी तादिनहोयजोमेह ॥
तबभडलीतूंजांनियें सबवर्षाकोछेह ॥ १ ॥ ९९॥

અર્થ :—ભાદરવા શુદ ૫ પાંચમને દીવશે જો વરસાદ થાય તો તારપછી વરસાત થાય નહિ એમ જોતિષ વાળાએ જાણવું.

॥ श्लोक ॥

यदाबुधगुरुस्याता मेकराशीस्थितौतदा ॥
भूमंडलेचमहती वर्षाज्ञेयाबुधोतमैः ॥ २ ॥१०० ॥

॥ दोहा ॥

एकराशपेंबुधगुरु होयकदापिआकाश ॥

तोभूमंडलमेंजांनियेंवर्षाकीवहुआश ॥ २ ॥१०० ॥

અર્થ :—જો બુધ ગુરૂ એક રાશીમાં ભેગા થાય તો પૃથ્વીને વિશે મોટો વરસાદ થાય એ રીતે બુદ્ધિવાન પુરૂષોએ જાણવું.

॥ श्लोक ॥

एकराशीस्थितोपेताः यदिभृगुबुधेंदवः ॥
तदाभूमंडलेवर्षा ज्ञातव्यागुणकोत्तमैः ॥ ३॥१०१॥

॥ दोहा ॥

इंदुपुत्रअरुइंदुभृगु एकराशीपेंहोय ॥
तोधरणीपेंजानियें जहांतहांबहुतोय ॥ ३ ॥ १०१ ॥

અર્થ :—શુક્ર બુધને ચન્દ્ર આઇ ત્રણે એક રાશીમાં જો ભેગા થાય તો વરસાદ ઘણો શ્રીકાર થાય એમ જોતિષ વાલાએ જાણવું ॥ ૩ ॥ ૧૦૧ ॥

॥ श्लोक ॥

यदिदेवासुरगुरूएकराशिसमाश्रितौ ॥
तदाभाद्रपदेमासि मारिवानृपमर्दनं ॥ ४॥१०२ ॥

॥ दोहा ॥

देवगुरुअरुअसुरगुरु स्थानएकपेंहोय ॥
मासभाद्रपदजांनियेंमारिवारणजोय ॥ ४ ॥ १०२ ॥

અર્થ :—ગુરૂ શુક્ર એકરાશીમાં ભેળા થાય તો ભાદરવા મહિનામાં મોહો મારીનો ઉપદ્રવ થાય અથવા રાજાઓમાં યુદ્ધ થાય ॥ ૪ ॥ ૧૦૨ ॥

॥ श्लोक ॥

यदिपंचग्रहाएक राशौस्युशुभवाशुभाः ॥
चक्रवार्तिर्विनाशस्या दथवाचातिवर्षणं ॥ ५॥१०३ ॥

॥ दोहा ॥

एकराशिंपपंचगृह जोहोवेएकसंग ॥
नृपतिमरणवर्षाबहुत छत्रभंगअरुजंग ॥ ५ ॥ १०३

અર્થ:—જો એકરાશીમાં પાંચ શુભ ગ્રહ ભેગા થઇ જાય અથવા હોય તો ચકરવરતી રાજાનો નાશ કરે અથવા અતિ વરસાદ થાય બુડ થાય ॥ ૫ ॥ ૧૦૩ ॥

॥ श्लोक ॥

उदेतिभार्गवोवाज्ञः श्रावणेमासिभडलि ॥
तदातस्मिन्वत्सरेच्च भवेत्तक्रंगृहेग्रहे ॥ ६ ॥१०४॥

॥ दोहा ॥

सावनमोंबुधकेउदे अथवाशुक्रउदे ॥
तबवर्षाभडलीबहुत कोहुनाहिंछाशपिवे ॥ ६॥१०४॥

અર્થ:—શુકર અથવા બુધ તેમનો ઉદય જો શ્રાવણ માસમાં થાય તો તે વરસમાંહે ભડલી છાશનો વધારો ઘરોઘર થાય.

॥ श्लोक ॥

कर्कसंक्रमणोयद्वा सिंहसंक्रमणेतथा ॥
यार्दिवर्षाभवेत्ताई भूमिजलमयीभवेत् ॥७॥१०५॥

॥ दोहा ॥

कर्कासींहसंक्रमणादिन भडलिवर्षाहोय ॥
तोजलधरवर्षणकरे भुमिजलमयजोय ॥ ७॥ १०५॥

અર્થ :—જે દાડે કર્ક સંક્રાંતિ બેશે અથવા સિંહ સંક્રાંતિ બેશે તે દાડે જો વરસાદ થાય તો પૃથ્વી જલમયી થઇ જાય.

॥ श्लोक ॥

यस्मिन्भासेकुंभजन्मा स्वउदेतियदामलः ॥
तदावर्षावसानश्च ज्ञानव्योगणकोत्तमैः ॥८॥१०६॥

॥ दोहा ॥

उदयहोयआकाशमें कुंभजन्मतबजान ॥
कहेडंकमुनिभडली वर्षाकोअवशांन ॥८॥ १०६॥

અર્થ :—જે માસને વિશે અગસ્તનો ઉદય આકાશમાં વાદલમાં થાય તે દાડા પછી પાછળથી વરસાદ થાય નહિં અને જો નિર્મલ ઉદય થાય તો પાછળથી વરસાદ થાય ॥૮॥૧૦૬॥

॥ श्लोक ॥

यद्येकराशौतिष्टंति षट्ग्रहाबलवत्तराः॥
प्रजानांचपश्वुनांच नासस्याछत्रमंगता ॥९॥१०७॥

॥ दोहा ॥

एकठोरेगृहपटूकतब योगकहोवहगोल ॥
प्रजामरेचोपदखपें छत्रभंगभूडोल ॥९॥ १०७ ॥

અર્થ :—જો એક રાશીમાં ૬ છયે ગ્રહ બલવાન થાય તો પ્રજા તથા પશુઓના નાશ કરે તથા છત્ર ભંગ. થાય ।૯।૧૦૭।

॥ श्लोक ॥

यदिसूर्यरथादग्रे भूमिपुत्रोभवेत्तदा ॥
पतेन्नखाद्विंदुरको विपरितेतुवर्षणं ॥ १० ॥ १०८॥

॥ दोहा ॥

मंगलकोरथसूर्यके रथसोंआगलहोय ॥
तबजलधरछोडेनाहिं जलकणाजोगअसजोय॥ १०॥

અર્થ :—સુરજનારથ થકી આગલ મંગલની ગતિ હોય તો આકાશમાંથી જલનો છાટો યેક પડે નહિ ને સુરજની પછવાડે ગતી હોય તો વરસાદ શ્રીકાર થાય ॥ ૧૦ ॥ ૧૦૮ ॥

॥ श्लोक ॥

यदिस्यान्मंगलरथः पश्चात्सूर्यस्यभडली ॥
तदाषाडेभवेद्वर्षा प्रजांनांसुखदायिनी ॥ ११॥ १०९

॥ दोहा ॥

मंगलरथजोसूर्यके रथकेपीछेहोय ॥
तबअषाढ़केमासमेंभूमि बहुजलजोय ॥११॥१०९

અર્થ :—જો મંગલનો રથ સૂર્યની કેડે હોય તો આશાડ મહિનામાં ઘણો શ્રીકાર વરસાદ થાય અને પ્રજાને ઘણું સુખ થાય એવી રીતે ભડલી પ્રત્યે ડંક ઋષી કહેતા હતા.

॥ श्लोक ॥

अधस्तात्सौरिनक्षत्रं भवेन्मध्येगुरुदयः ॥
यागोयंमुशलोनाम्रा ॥हंत्तिजीवान्वहुनपि ॥११॥११०

॥ दोहा ॥

निचअर्कसुततारिका गुरुजोमध्यउदय ॥
मुशलनामयहयोगेह वहूछितिजीवमरेय ॥११॥१०

અર્થ:—શનીની જેરાશીમાં હોય ગુરૂને મધ્યમાં ઉદય હોય તારે મુશળ જોગથીં ઘણા જીવો મરે છે ॥ ૧૧ ॥ ૧૧૦ ॥

॥श्लोक॥

मृगेपुनवसौपुष्ये अथवाउत्तरात्रये ॥
यदितिष्टद्भूमिपुत्रो योगोगातकईरीतः ॥१२ ॥१११

॥ दोहा ॥

पुष्पपुनर्वसुमृगशिरा तिनउत्तरायोग ॥
ईनमेंमंगलहोयतो यहअंगारकयोग ॥१२॥१११ ॥

અર્થ:—પુષ્પ પુનર્વશુ મગશીર ત્રણ ઉત્તરા એ નક્ષત્રોમાં મંગળ હોય તો અંગારક યોગ જાણવો ॥ ૧૨ ॥ ૧૧૧ ॥

॥ श्लोक ॥

योगेस्मिन्तोयदामता गछेयुश्चागतायदि ॥
तदाकाशात्बिंदुरेको नपतेत्धरणितले ॥१३॥११२

॥ दोहा ॥

यहअंगारकयोगमे उमग्योबादलजाय ॥
भुमंडलमेबुंदएक वादलनहिवर्षाय ॥१३ ॥११२ ॥

અર્થ :—એ અંગારક યોગમાં જો વાદળાનો ઉદય થાય તો ભૂમંડળમાં વાદળું એક પણ વરસે નહી ॥ ૧૩ ॥ ૧૧૨ ॥

॥ श्लोक ॥

मीनेशनिर्गुरुकर्के तुलेस्याद्यदिमंगलः ॥
तदातंदुलगोधुमान् स्युर्वानस्याच्चगोरसः ॥१४॥११३

॥ दोहा ॥

मीनेशनैश्वरकर्कगुरु जोतुलमंगलहोय ॥
गेहूगोरससालिया विरलापिवेजूकोय ॥१४॥११३॥

અર્થ :—મીન રાશીમાં શની હોય કર્કમાં ગુરૂ હોય તુળના મંગળ હોય તો ધઊ ચોખા ઘૃત દૂધ એ ચીજોની પેદાશ ન થાય અથવા થોડી થાય ॥ ૧૪ ॥ ૧૧૩ ॥

॥ श्लोक ॥

मूलेमघायांरोहिण्यां पुष्येयादिपुनर्वसौ ॥
शनिरेवयदातिष्टे नतदान्नजलंबहु ॥ १५॥११४ ॥

॥ दोहा ॥

मूलमघारोहिणी पुष्पपुनर्वसुऋक्ष ॥
भास्करसुतईनपेंतबें भूमेंजलनहिंभक्ष ॥१५ ॥११४

અર્થ :—મૂળ મઘા રોહિણી પુષ્ય પુનર્વસુ એ નક્ષત્રોમાં જારે શનીશ્વર હોય તારે જળ ઘણું વરશે ને અનાજ પણ પેદા ન થાય વર્ષ ઘણું કઠોર થાય ॥ ૧૫ ॥ ૧૧૪ ॥

॥ श्लोक ॥

अमास्याह्रासरेयस्पिन् रवेसंक्रमणंचरवे ॥
तदाखर्परहस्तचि जीवेयुविरलानरा ॥ १६ ॥ १५ ॥

॥ दोहा ॥

जिनवारेरविसंक्रमण वारअमावशहोय ॥
खपरलियेनधरणिपर विरलाजीवेकोय ॥१६॥ ११५

અર્થ :—જે વારની શંક્રાંતી બેશે ને તેજવારની અમાવાશ્યા હોય તો તારે તે માશમાં ખીપર જોગ જાણવો તે ખીપર જોગ ઘણો ઉપદ્રવ પૃથ્વીમાં કરેછે ॥ ૧૬ ॥ ૧૧૫ ॥

श्लोक

यदभायामिंदुकांता विशाखावापुनर्वसुः ॥
उत्तरात्रयभाद्रांवा तदासस्यंभवेद्बहु ॥१७ ॥ ११६॥

॥ दोहा ॥

तीनउत्तरोराहिणी पुनर्वसुद्ध्यदेव ॥
आहाईनमेदर्शमौ होतेअन्नप्रसेव ॥१७ ॥ ११६ ॥

અર્થ :—જે અમાશના દીવશે રોહિણી વીશાખા પુનરવશુ ઉતરા ત્રન અને આરધરા નક્ષત્ર માહેલો કોઇ નક્ષત્ર હોય તો ધાશ ઘણું થાય.

॥ श्लोक ॥

पौषदर्शेशनिरवि कुजानांवासरायदि ॥
द्विगुणस्त्रिगुणोलाभस्त दान्नक्रयदिक्रये॥ ८ ॥११७॥

॥ दोहा॥

शनिरविभूसुतवारपें पोशअमावशहोय ॥
धिगुणत्रिगुणत्रिगुणाहोतहेलाभअनाजमेजोय १८।११७

અર્થ:—પૌષ માસની અમાવાશ્યા શનીવારની અથવા રવી વારની અથવા મંગળ વારની હોય તો અનાજ વેપારમાં બમણો ત્રમણો લાભ થાય ॥ ૧૮ ॥ ૧૧૭ ॥

श्लोक

शन्यर्ककुजवारेषु कर्कसंक्रमणंयदि ॥
तदान्नंजलमल्पंकौ देशभंगाद्युपद्रवाः १९॥११८ ॥

दोहा

कर्कसंक्रमणकेदिना शनिरविमंगलवार ॥
देशभंगजलअन्नलघु होयउपद्रवमार ॥१९॥११८

અર્થ:—કર્ક સંક્રાંતી શનીવારી હોય અથવા મંગળવારી હોય અથવા રવીવારી હોય તો પૃથ્વીમાં અન્ન તથા જળ થોડુ થાય દેશ ભંગ આદી ઉપદ્રવ હોય ॥ ૧૯ ॥ ૧૧૮ ॥

॥ श्लोक ॥

बुधवारेयदिभयेत् कर्कसंक्रमणंरवेः ॥
तदातुमध्यमोवर्षो भृगौसोमेसुभिक्षता ॥२०॥११९

॥ दोहा ॥

कर्कसंक्रमणइंदसुत बारहोयतोकाल ॥
मध्यमहोवेभडली भार्गवसोमसुगाल ॥२० ॥११९

અર્થ:—જે વર્ષમાં બુધવારની કર્ક સંક્રાંતી બેસતી હોય.તો તે વર્ષ મધ્યમ થાય શુક્રવારને સોમવારની કર્ક સંક્રાંતી બેસે તો સુકાળ થાયછે ॥ ૨૦ ॥ ૧૧૯ ॥

॥ श्लोक ॥

नवायुमृगशीर्षेस्या नार्द्रायांमेघदर्शनं ॥
नतपेत्‌रवेरोहिणीच तदादुर्भिक्षताभुवि ॥२१॥१२०

॥ दोहा ॥

मृगशीरवायबवांजीयो आर्द्रामेघनदीरवः॥
तपेनरोहिणिसुंदरि पडेकालयहशीष ॥ २१ ॥१२०॥

અર્થ:—જે વર્ષમાં મગશર નક્ષત્રમાં વાયુ ન વાય અને આર્દ્રા નક્ષત્રમાં મેધ ન દેખાય રોહિણીમાં આકાશમાં સૂર્ય ન તપે તે વર્ષમાં પૃથ્વીમાં દુકાળ થાય ॥ ૨૧ ॥ ૧૨૦ ॥

॥ श्लोक ॥

बुधोदयःश्रावणेचेत्‌ शुष्येत्तोयंतडागजं ॥
बुधोदयोभाद्रमासे नदीकूपंप्रपूरयेत्‌ ॥ २२ ॥१२१॥

॥ दोहा ॥

सावनमेबुधकोउदय भरियासुकतडाग ॥
बुधभादोउगेसहि कूपनदीसरमाग ॥ २३ ॥ १२२ ॥

इतिग्रहाध्यायः

अथवर्षालक्षणं.

અર્થ :—જે વર્ષમાં બુધનો ઉદય શ્રાવણ માસમાં થાય તો વર્ષમાં તલાવનું જળ સુકી જાય ને જો ભાદરવામાં બુધનો ઉદય થાય તો નદી તથા કુવા જળથી ભરપૂર રેહે છે ॥ ૨૩ ॥ ૧૨૨ ।

॥ श्लोक ॥

यदिस्यादाश्विनेमासे चंद्रपुत्रोदयश्वखे ॥
विकसेयुःकर्करेषु तदापंकजपंक्तयः ॥२४॥१२३॥

॥ दोहा ॥

उदयहोयजोइंदुसुत तारामासकूवार ॥
तोकाकरमेकमलबहु आषहिकरतप्रकाश ॥२४॥१२३

इतिग्रहनक्षत्रवरणंनं

અર્થ :—જો આશ્વીન માસમાં બુધનો ઉદય થાય તો તે વર્ષમાં તલાવમાં કચળ બહુ થાય ને પૃથ્વીમાથે કમળ ઘણો થાય વર્ષાત બહુ થાય ॥ ૨૪ ॥ ૧૨૩ ॥

अथवर्षावर्नन

॥ श्लोक ॥

भास्करस्यास्तकालेचेत् बिंदुरेकपतेच्चखात् ॥
चतुर्थेपंचमेघस्रे जलवर्षाभवेधृवं ॥ २५ ॥ १२४ ॥

॥ दोहा ॥

रविअथमेपूनिमथली जोजलबिंदुपडंत ॥
वासरचोथेपांचके पीछेघनवरसंत ॥ २५ ॥ १२४॥

અર્થ :—સૂર્ય આથમ વાટાણે આકાશમાંથી એક જળનો છાંટો પડે તો તારપછી ચોથે પાંચમે દીવશે જલ નિશ્ચ વર્ષેછે.

॥ श्लोक ॥

विंदुपातेंद्रकोदंडो गर्जेदर्कोदयेघनः ॥
तदाषोडशयामांते वर्षास्यात्सर्वभूतले ॥ २६॥ १२५

॥ दोहा ॥

उदयसूर्यकेजोगजे गर्जेइंद्रकोदंड ॥
शोलेप्रहरवर्षाचले होवेअतिनवखंड ॥ २६ ॥ १२५

અર્થ :—સૂર્યના ઉદય ટાણે વર્ષાતનાં બીંદુ પડે ઇન્દ્રનું ધનુષ દેખાય મેઘ ગાજે એવા ચેન થાય તો શોળપોરને અંતે સર્વ પૃથ્વીમાં વર્ષાત થાય અતી વર્ષાત થાય ॥ ૨૬ ॥ ૧૨૫ ॥

श्लोक

घनस्तितिरवर्णश्चेत् पश्चमेयदिदृश्यते ॥
तदाष्टादशयामेषु मध्येमघागमोमवेत् ॥२७॥१२६॥

॥ दोहा ॥

तितिरवरणघनभडली पश्चमदिशहोवंत ॥
पहिरअठारेमध्यमे जलथलएककरंत ॥२७॥१२६ ॥

અર્થ :—આથમણી દીશામાં આકાશતિ તરવરણો દેખવામાં આવે તારે અઢાર પોરમાં વરસાત થાય ॥ ૨૭ ॥ ૧૨૬ ॥

॥ श्लोक ॥

अयष्टादशयामेषु चंडःसूर्यातपोभवेत् ॥

तदोत्तरदिशायांवै वर्षास्यात्बहुसौख्यदा॥२८॥१२७

॥ दोहा ॥

पहरअठारेसूर्यको आतपहोयप्रचंड ॥
तबउत्तरदिशजानीये वर्षासुखअखंड॥२८॥१२७॥

અર્થ:—અઢાર પોર સુધી પ્રચંડ સૂર્ય તપે તારે ઉત્તર દીશામાં વર્षાત બહુ વર્षે તે વર્षાત બહુ સુખીકારી થાય ।૨૮।૧૨૭

॥ श्लोक ॥

रव्यस्तसमयेचेतूखे शक्रचापःप्रदृश्यते ॥
पूर्वेद्वादशयामेषु घनोभडलीवर्षति ॥२९॥१२८॥

॥ दोहा ॥

इंद्रायुधपूरवदिशा रविअथमताजाय ॥
बारापाहिरामेंपडली पृथवीनीरनमाय ॥२९॥१२८॥

અર્થ:—સૂર્ય અસ્ત સમયે જો ઇન્દ્રનું ધનુષ દેખાય તો પૂર્વ દીશામાં બાર પોરમા વર્षાત થાયછે ॥ ૨૯ ॥ ૧૩૮ ॥

॥ श्लोक ॥

यदिप्रभातसमये तडित्गगनगर्जनं ॥
अथवाबिंदुपतनं तदाभूमौजलंबहु ॥ ६० ॥१२९॥

॥ दोहा ॥

जोप्रभातकेसमयमे गाजेदामिनीहोय ॥
बुंदपडेरविउदयसम तोभडलीबहुतोय॥३०॥१२९

અર્થ :—જે વારે પ્રભાતમાં વીજળી અથવા વર્ષાત ગાજે અથવા વર્ષાતના બીંદુ પડે તારે પૃથ્વીમાં જળ બહુ વર્ષેછે.

॥ श्लोक ॥

दिवातपतिचंडांशु संध्यायांपवनोवहंत ॥

तदाभडलीमेदिन्यां नवर्षाप्रभवेध्रुवं ॥ ३१॥१२९ ॥

॥ दोहा ॥

जोसोरेदिनकलकले संध्यामोचलवाव ॥

तोजानेजोभडली नहिवरसनकोचाव ॥३१॥१३०॥

અર્થ :—સૂર્ય દીવસનો ઘણો તપે ને સાંજનો પવન લાગે તો ભડળી કેછે તારે પૃથ્વીમાં વર્ષાત ન થાય.

॥ श्लोक ॥

यावतचलेन्मातरीस्वा नपूर्वोत्तरयोश्चवै ॥

तावद्धरण्यामाकाशात् बिंदुरेकःपतेन्नाहि॥३२॥१३१

॥ दोहा ॥

पूरवउत्तरकीनहि जवनकवाजेवाय ॥

तवतकजलवर्षाधरणी बिंदुएकनहिआय॥३२॥१३१

અર્થ :—જાસુધી પૂર્વ ઉત્તરનો વાયુ લાગતો નથી તાંસુધી પૃથ્વીમાં તાંસુધી વર્ષાત થાતો નથી.

॥ श्लोक ॥

यदिसूर्यास्तसमये पश्चिमेरक्ततोयदा ॥

तदादधिपयस्तोयः धृततंदुलवर्धनं ॥ ३३ ॥ १३२ ॥

॥ दोहा ॥

सूर्यस्तअहोतेसमय पश्चिमदिशिघनलाल ॥
तबजलपयँदधिघृतबहु हर्षतपीवतबाल॥३२ ॥१३१

અર્થઃ—જારે સૂર્ય આથમવા ટાણે આથમણી દીશામાં લાલ રંગ દેખવામાં આવે તારે વર્ષાત ઘણો થાએ ને દહીં દૂધ ઘૃતયો આતે ઘણા ઉપજે. ॥ ૩૨ ॥ ૧૩૧ ॥

॥ श्लोक ॥

बुदबुदायहिदश्यंते जलेतप्तंचतत्पयः ॥
बुदेयुश्चातकाराव्यां तृप्ताभूसलिलैस्तदा॥३३॥१३२

॥ दोहा ॥

पानिमेबबुलाउबे जलहोबेअतितप्त ॥
पपियाबोलेरातपे तोभूमीजलतृप्त ॥ ३३ ॥१३२॥

અર્થ :—પાણીમાં પડપો ટાઉઠે જળ ઘણુ તપે રાત્રનો પપૈયા બોળે તો ભૂમીમાં વર્ષાત ઘણો થાએ પૃથવી જળથી તૃપ્ત થઇ જાએ. ॥ ૩૩ ॥ ૧૩૨ ॥

॥ श्लोक ॥

चेत्कांस्यताम्रलोहौघ स्त्यजेदंगांन्मलंबहु ॥
तदामेघागमोनूनं भवेद्भडलीहोरिकैः ।' ३४॥१३३॥

॥ दोहा ॥

ताबोकांसोलोहजो छांडेनिजमलअंग ॥
तबजानोजोभडली जलधरबरसनहार ॥३४ ॥१३३

અર્થ :—ત્રાબુંકાં સંકળો હુંતે પોતાના અંગથી મેળ મુકે તો મડળીકે છે તારે વર્ષાત ઘણો વરસે. ॥ ૩૪ ॥ ૧૩૩ ॥

॥ श्लोक ॥

धृत्वापिपिलीकाचान्नं धृत्वावांडंमुखेयदि ॥
गछेयुरुच्चस्थानेषु तद्देशेवर्षणंतदा ॥ ३५ ॥ १३४ ॥

॥ दोहा ॥

कीडीमुखतंदुलधरे अथवामुखमेंअंड ॥
उचीचडेतोजानीये वरसेताहिखंड ॥ ३५ ॥ १३४ ॥

અર્થ :—કીડી મુખમાં અનાજનો કણ લઇને ચાલે અથવા મુખમાં ઇંડા ગ્રહણ કરે ને ઊંચી ચડે તો તે દેશમાં વરષાત થાએ છે. ॥ ૩૫ ॥ ૧૩૪ ॥

॥ श्लोक ॥

जिघ्नीशब्दःश्रुवेतेचेत् तक्रमम्लतरंतदा ॥
प्रदेशेवाभवेत्कांत कांताबहुजलोद्गमा ॥ ३६ ॥ १३५

॥ दोहा ॥

स्त्रीवरबोलेअतिसुरा छाछजोखाटिहोय ॥
तोकंथाघरआइयो घनकोअतिबलजोय ॥ ३६ ॥ १३५

અર્થ :—આરજે તુ ઘણુ બોલે છાસ ખાટી ઘણી થૈજાએ તો પણ વરષાતનુ ઘણું જોર થાએ છે. ॥ ૩૬ ॥ ૧૩૫ ॥

॥ श्लोक ॥

सर्पैनदीस्थंकंतत्ते अन्नेजंवागमोभवेत् ॥

जलोपरितरन्मछा सुखदस्तोयदस्तदा ॥३७॥ १३६

॥ दोहा ॥

उकलेपानीसरनदी अन्नजीवबियलाय ॥

मछीजलउपरतिरे आयोमेघसुहाय ॥ ३७ ॥ १३६ ॥

અર્થ :—તળાવનું અથવા નદીનું પાણી તપે અનાજમાં જીવ પડી જાએ માછળી પાણી ઉપર તરે તો પણ વર્ષાત ઘણો પડે છે એવું નીશ્ચે છે..॥ ૩૭ ॥ ૧૩૬

॥श्लोक ॥

शरटांगंचित्रवर्णं भवेदपिभुजंगमाः

वृक्षोपरिप्रगछेत तदास्युर्बहवोघनः ॥ ३८ ॥ १३७॥

॥ दोहा ॥

ककंटीकोअंगजब होवेरंगवरंग ॥

सर्पचडेद्रुमउपरे तबजलधरजलसंग ॥३८ ॥१३७॥

અર્થ :—કાકીંડાનું અંગ ઘણી જાતના રંગ વાળું થા એને સર્પ જો ઝાડ માથે ચડે તો વરષે છે. ॥ ૩૮ ॥ ૧૩૭ ॥

॥ श्लोक ॥

अतितप्तंयदिपयः सूर्यकिर्णैनिरंतरं ॥

सरेमंडूकनिझादा स्तदातुसलिलंभवेत् ॥३९॥१३८॥

दोहा

सरकूपनमेंजलतपे गोमयगोहरजाई ॥

सरदादरबोलेअति तुरतमेइवरसाई ॥ ३९॥ १३८ ॥

અર્થ :—સૂર્યના કીરણથી જળ ઘણું તપે તળાવમાં દેડકાં ઘણાં બોળે તો પણ તતકાળ વરષાત થાએ છે. ॥ ૩૯ ॥ ૧૩૮ ॥

॥ श्लोक ॥

मेघमालोतरदिशि कुंडलेविधुरुद्भवेत ॥
वत्सरेयदिशीतंस्यात् तदावर्षागरीयसी॥४०॥१३९॥

॥ दोहा ॥

घटाहोयउत्तरदिशा विधुकुंडलमोंहोय ॥
ताहिबरसमोशीतअति अतिषयजलधरतोय ॥४०।१३९

અર્થ :—ઉત્તર દીશામાં વાદળાં ઘણા હોએ ચંદ્રમાને વાડો હોએ શીઆળામાં શીત ઘણું પડે તે વર્ષમાં વરશાત ઘણો વરષે છે. ॥ ૪૦ ॥ ૧૩૯ ॥

॥ श्लोक ॥

रव्यस्तसमयेरक्ता प्रदृश्यंतेधनायदि ॥
आकाशेशक्रकोदंड स्तदास्यात्सलिलंबहु॥४१॥१४०

॥ दोहा ॥

रविअथमेघनलालरंग इंद्रघनुषआकाश ॥
तवपूछेबिनजोतिषि जलागमनकीआस॥४१॥१४०

અર્થ :—સૂર્ય આથમ વાટાણે જો આકાશ લાલમા સેને ઇંદ્રનુ ધનુષ અકાશમાં દેખાએ તો તારે જળ ઘણુ વરશે છે નિશ્ચય છે. ॥ ૪૧ ॥ ૧૪૦ ॥

॥ श्लोक ॥

यद्युत्तरस्यांदृस्येत घनंपर्वतसन्निधः ॥
वायुश्चतद्दशोद्भूत स्तदावर्षामहीयसी ॥४२॥१४१॥

॥ दोहा ॥

उत्तरदिशागिरिसमजलद वाजेउत्तरवाय ॥
तबजानेघनभडली जलअतिहिबरसाय ॥४२॥१४१

અર્થ :—ઉતર દીસમાં પરવત જેવો વરષાત દેખવામાં આવે વળીવાયુ પણ ઉત્તર દીશાનો લાગે તારે ઘણી વર્ષાત થાએ છે. ॥ ૪૨ ॥ ૧૪૧ ॥

॥श्लोक ॥

तिष्टतकुंडलेसूर्यः रजसोहृलितश्चलेत् ॥
पवनस्तरिविज्ञेया सद्वर्षायत्रतत्रवै ॥ ४३ ॥ १४२ ॥

॥ दोहा॥

कुंडलहोवेसूर्यको अंधचलेदोमाय ॥
तबजानेतुमभडली वरसातामेआय ॥ ४३॥ १४२ ॥

અર્થ :—પ્રથમ સૂર્યને વાડોહોએ નેપ છે બેપોરવાર અંધારૂં રહે તારે ભડળી પ્રતેડંક મુનિકે છે વરષાત ઠામો ઠામ ઘણો વરશે છે. ॥ ૪૩ ॥ ૧૪૨ ॥

॥ श्लोक ॥

उल्कापातोभवेत्चेत्खात् भूकंपःप्रभवेद्यदि ॥

घटथ्यंतरेतदाज्ञेयं प्रथिव्यामतिवर्षणं ॥ ४४ ॥ १४३॥

॥दोहा ॥

धरतीतोधडहडकरे होवेउल्कापात ॥

तबदोघटिकामध्यमे भुवमेंअतिवरसात॥४४॥१४३

અર્થ :—ધરતી ધણી કંપે ને ફળી બીજા પણ પૃથીવીમાં ઉતપાત થાએ તો જાણી એ જે વરષાત એક ઘડીમાં થાએ છે પૃથીવીમાં અતી વરશાત થાએ છે. ॥ ૪૪ ॥ ૧૪૩

॥ श्लोक ॥

शनौरव्यस्तसमये बिंदुरेकःपतेच्चरवात् ॥

ज्योतिर्विद्भिस्तदाज्ञेयं धरण्यांवर्षणंबऊ॥४५॥१४४॥

॥ श्लोक ॥

उदयेरक्तमेघःस्यात् संध्यायांमेचकोभवेत् ॥

तदाभडलीमेदिन्यां वर्षास्यात्सर्वतोह्यलं॥४६॥१४५

॥ दोहा ॥

रक्तमेघमेउदयरवि अस्तहोयघनश्याम् ॥

तबजानेजोभडली भींजभूमतमाम॥ ४६ ॥ १४५॥

અર્થ :—સૂર્ય ઉગવા ટાણે મેઘનો લાલ રંગ હોએ તેમાં અસ્તકાળ ટાણે કાળો મેઘ થાએ તારે પૃથીમાં પરી પૂરણ વરષાત વર્ષે છે. ॥ ૪૬ ॥ ૧૪૫ ॥

॥ श्लोक ॥

भास्करस्योदयेकाले पश्चिमेभ्रोदयोभवेत् ॥

तदाज्ञेयंहौरिकेण नद्यादिनांप्रपूरणं ॥ ४७ ॥ १४६॥

॥ दोहा ॥

उदयसूर्यकेवारिधर पश्चिममाऊउदेय ॥

तबजानेजोभडली सरअरुसारितभरेय ॥४७॥१४६॥

અર્થ—સૂર્ય ઉગવા વખતે આથમણી દીશામાં વાદળાં દેખ-
વામાં આવે તો જાણીએ જે નદી તળાવ જળથી ઘણા ભરપૂ-
ર રહે છે. ॥ ૪૭ ॥ ૧૪૬ ॥

॥ श्लोक ॥

घनांस्तित्तिरवर्णश्च चतुर्दिक्षुप्रद्रस्यते ॥

तस्याष्टमेचप्रहरे पृथ्वीजलमयीभवेत् ॥४८॥१४७॥

॥ दोहा ॥

तीतरवरणनोभडली चहुदिसएकहुवंत ॥

पहरजानायेंआठमे जलथलएककरंत ॥४८॥१४७॥

અર્થઃ—તીતર વરણા વાદલા જો આકાશમા ઉદેઓતો ચા-
રે દીસાંમાં દેખાએ તો આઠ પોરમાં વરસાદ થાએ તેમ પ્રથવી
જળ મય થઇ જાએ. ॥ ૪૮ ॥ ૧૪૯ ॥

श्लोक

धूम्रधर्णोयदिघन श्चतुर्दिक्षुभवेच्चरवे ॥

तदाचतुर्थेप्रहरे पूर्णास्मूःसारितोजलैः ॥ ४९ ॥१४८

इतिवर्षालक्षणंसंपूर्ण

॥ दोहा ॥

धुंधालाजोभडली चहुदिसएकहुवंत ॥
पहरचतुर्थबीचमे वहलीनदीवहंत ॥ ४९ ॥ १४८ ॥

અર્થ :—ધુઆડાના વરણ જેવા વાદળ દેખવામાં આવે. ચારે દીશામાં તો ચાર પોરમાં વરસાત થાએ નદી સરવે જળથી ભરપૂર થાએ. ॥ ४૯ ॥ ૧૫૦ ॥

॥ श्लोक ॥

होलिकादाहसमये पूर्ववायुश्चलेद्यदि ॥
तदाभूम्यांभवेत्कंप इतिडंकमुनिजगौ ॥ ५० ॥

॥ दोहा ॥

पूरवकीवायुचलेंसमयहोलिकादाह ॥
तवडोलेधरनीबऊत कहेडंकमुनिनाह ॥५०॥१४९॥

અર્થ—હોળી પ્રગટે તારે પૂરવ દીસાનો વાયુ વાએ તો પૃથ્વી કંપે એ રીતે ડંક મુનીએ કયું છે. ૫૦ ૧૪૯

॥ श्लोक ॥

होलिकादाहसमये दाक्षिणात्योनिलश्चरेत् ॥
खंडवृष्टीर्मध्यमेब्दे इतिडंकमुनिर्जगौ ॥५१॥१५०

॥ दोहा ॥

दक्षिणकीवायुचले पडेतबेबऊकाल ॥
खंडवृष्टिहोवेसही यहनीकोनिरधार ॥ ५१॥१५० ॥

અર્થ—હોળી પ્રગટે તારે જો દક્ષીણ દીસાનો વાયુ લાગે તો એક ખંડમાં વરસા તથાએ ને એક દીસામાં ન થાએ એ રીતે સાધારણ વરષ થાએ. ૫૧ ૧૫૦

॥ श्लोक ॥

वातःपश्चिमजोयर्हि ॥ होलिकापूजनयेदा ॥
जलवर्षाभवेत्खंडे कुत्रकुत्रधरातले ॥ ५२ ॥१५१॥

॥ दोहा ॥

पश्चिमकोवायुवहे मध्यमवत्सरजान ॥
कोउखंडवर्षाघनी कोउखंडनहिंघाम ॥५२॥१५१॥

અર્થ—હોળી પ્રગટે તારે પછમનો વાયુ વાએ તો મધ્યમ વરષ થાએ એક ખંડમાં વરષાત ઘણો થાએ ને એક ખંડમાં ન થાએ. ૫૨ ૧૫૧

॥ श्लोक ॥

होलिकादाहसमये वायुरुत्तरजोभवेत् ॥
तस्मिन्वर्षेभवेदन्न बाऊलपंचगृहेगृहें ॥ ५३ ॥ १५२

॥ दोहा ॥

होलीमंगलकेसमय जोउत्तरकोवात ॥
तोवहवत्सरयोग्यहे सोहोंगेअन्नविकात ॥५३॥१५२॥

અર્થ—હોળી પ્રગટે તારે ઉત્તર દીશાનો વાયુ વાએ તો તે વર્ષમાં અનાજ ઘણુ પેદા થાએ ને ઘરે ઘરે આનંદ થાએ. ૫૩

॥ श्लोक ॥

यद्वाचलेन्नपवन श्चतुर्दिक्षुचभडली ॥
तदापरस्परंभूपाः युद्धंकुर्युर्नसंशयः ॥ ५४ ॥ १५३ ॥

॥ दोहा ॥

अथवाचारादिशानसों पवनचलेनअमंद ॥
तबराजाजुजेंसही प्रजादुःखबऊफंद ॥५४॥१५३॥

અર્થ—હોળી પ્રગટે તારે ચારે દીશામાં મુદળ જો પવન ન હોએ તો તે વર્ષમાં ભૂપ નામ રાજાનો મોટો યુદ્ધ થાએ એમાં શંશય ન જાણવો ને પ્રજાને બહુ દુખ થાએ. ૫૪ ૧૫૩

॥ श्लोक ॥

यदिस्याहोलिकाज्वाला सरलाचपलाखगाः ॥
तदाभूपतिभिस्थेयं नगरेस्वीयएवहि ॥५५ ॥ १५४ ॥

॥ दोहा॥

जोज्वालाउंचिचले होलीकीहुलसाय ॥
तबनरपतिनिजगांममे बेठकंहुमतजाय ॥५५ ॥ १५४

અર્થ—હોળીની જવાલા જો સરખી ચાલે વાકી ન ચાલે તો રાજાને તે વરષમાં પોતાના ગાંમ ઘરમાં બેશી રેવું બારે જાવું નહી. ૫૫ ૧૫૪

इतिहोतिहोलीकाज्वलाविचारः

अथवारघारादीपावलीविचार

॥ श्लोक ॥

यद्यूर्जदर्शेस्युर्भौम शनिभास्करवासरा ॥
स्यात्स्वातिरथनक्षत्रं तदानृपविनाशनं ॥५६॥१५५

॥ दोहा ॥

दर्शऊर्जकुजशनिरवि स्वातिरुयुक्ततहोय ॥
तबधरनीमोंभडली नृपविनाशनंदेख ॥५६॥१५५

અર્થ—આસુમાસની અમાવાસ્યાં મંગલવારી અથવા શનીરવિવારી હોએ તો તે વર્ષ રાજાને દુખ આપનાર થાએ છે. ૫૬ ૧૫૫

॥ श्लोक ॥

गजारथाष्तुरंगाश्च भ्रमेयुश्चवनेवने ॥
गर्भाःपतेयुर्नारीणां तस्मिनवर्षेनसंशयः॥५७॥१५६॥

॥ दोहा ॥

धरणीमेभमतेफिरें मत्ततुरंगमतंग ॥
नारिनकोपुनिजोइयें गर्भपातनिजअंग॥५७॥५६॥

અર્થ—જે વર્ષમાં ગજરથ તુરંગ પ્રથવીમાં વધારે માટેકે તારે તે વર્ષમાં સ્રીયોના ગર્ભપાત વધારે થાએ તેમાં સંશય ન જાણવો. ૫૭ ૧૫૬

॥ श्लोक ॥

धनपूजनवेलायां यदिस्यात्प्रतिपत्तिथि ॥
तदातत्पूजनंत्याज्यं यथात्याज्यारजस्वला॥५८।१५७

॥ दोहा ॥

धनपूजनकेसमयमे जोपरिषातिथिहोय ॥
त्यागकरोवहदर्शमुनि ज्यौंरजस्वलाजोय॥५८।१५७

અર્થ—લક્ષ્મી પૂજનની વેલામાં જો એક મનીભેર આવતી હોય તો તેમાં લક્ષ્મી પૂજન કરવું નહી જેમ રજસ્વલા સ્ત્રી પરસ કરવા લાએક નથી તેમા તેએ કમતીથી પૂજામાં યોગ્ય નથી. ૫૮ ૧૫૭

॥ श्लोक ॥

सुरभिंक्रीडनादिने यदिचंद्रोदयोभवेत् ॥
तदाविनाशनंज्ञेयं प्रजासुरभिभूभृतां ॥ ५९ ॥१५८॥

॥ दोहा ॥

गोकुलक्रीडाकेदिना दर्शनविधूकोजोय ॥
प्रजानृपतिसुरभीनको नाशतीनकोहोय॥६०॥१५९॥

અર્થ—કારતક માસનો ચંદ્ર જો એક મનો દેખાએ તો-તારે પ્રજાને દુખ થાએ ને રાજાને પણ દુખ થાએ ગાઇઓને પણ દુખ થાએ તે વર્ષમાં પ્રજા ગાઇ રાજાને વધારે ભય થા-એ. ૫૯ ૧૫૮

॥ श्लोक ॥

द्वितीयाप्रतिपन्मध्ये गोक्रीडाप्रभवेद्यदि ॥
तदासुखंत्रयाणांस्यात् प्रजासुरभिभूभृतां॥६१॥१६०॥

॥ दोहा ॥

द्वितीयापरिवायोगमे क्रीडाकरेजोगाय ॥
तवनृपतिसुरभिप्रजा तीनसुखीहोजाय॥६१॥१६०॥

અર્થ—દ્વીતીઆ પ્રતીપદાના મધ્યમાં જે ગાયઓની ક્રીને ડાના મરમત થાએ તો તે વર્ષમાં રાજા પ્રજા ગાયઓ તેઓ ઘણુ સુખ રેછે. ૬૧ ૧૬૦

॥ श्लोक ॥

दीपावलीस्वातीहीना रक्षिताश्रवणोज्जिता ॥
पूर्वाहीनाहोलीकाच तिथयोभडलिप्रिये ॥
इमास्तथानशोभंते नृपहीनायथापुरी ॥ ६२ ॥१६१॥

॥ दोहा ॥

श्रवणहीनजोरक्षिका स्वातीहीनदीपालि ॥
उताशानिपूर्वारहित नृपबिनपुरनहिशालि॥६२॥१६१॥

અર્થ—રાખડીપૂનમ શ્રવણ નક્ષત્ર રહીત હોએ દીવાળી સ્વાતી નક્ષત્ર રહીત હોએ હોળી પૂર્વા નક્ષત્ર રહીત હોએ તો તે તિથીએ સોભા નથી પામતી જેમ રાજાવીના નગર ન શોભે તેમ તે તે નક્ષત્રવિના હોળી દીવાળી રાખડી શોભતી નથી. ૬૨ ૧૬૧

॥ श्लोक ॥

दीपावलीहोलिकाच रक्षिकाप्रतिपद्युता ॥
आसांफलंप्रवक्षामि लोकानांहितवर्धनं ॥६३॥१६२॥

॥ दोहा ॥

दिवालीहोलीरक्षिका भद्राप्रतिपतसंग ॥
जोकोउजनऐसेंकरें कऊंतिनकेफलअंग॥६३॥१६२॥

અર્થ—દીવાળી હોળી રાખડી તે દીવસે જો ભદ્રા હોએ તો સારી નહી તેનુ ફળ કેવાએ છે તેનુ ફળ સારૂ નથી ૬૩

॥ श्लोक ॥

भद्राप्रतिपदोर्योगे यद्यासांपूजनंभवेत् ॥
राष्ट्रभंगोथदुर्भिक्षं युद्धोद्योगोभवेद्भवि ॥६४॥१६३॥

॥ दोहा ॥

भद्राप्रतिपदयोगमें उत्सवइनकोहोय राष्टभंग ॥
दुर्भिक्षतब महाअमंगलजोय ॥ ६४ ॥ १६३ ॥

અર્થ—હોળી દીવાળીવાળા પૂજા તેનુ પૂજન જો ભદ્રામાં અથવા પડવામાં થાએ તો તે વર્ષમાં દેશ ભંગ થાએ ને કાળ પડે પ્રથવીમાં યુદ્ધ થાએ. ૬૪ ૧૬૩

इतिदीपावलीरक्षिकाविचारः समाप्तः

अथसंवत्सरसुभिक्षदुर्भिक्षविचारोलिख्यते

॥ श्लोक ॥

विधायविक्रमाब्दंच त्रिगुणंपंचसयुतं ॥
भागश्चसप्तभिर्देयो भूयस्तस्यफलंवदेत् ॥६५॥१६४

॥ दोहा ॥

त्रिगुणकरोविक्रमबरस तामोंपंचमिलाय ॥
भागसातकोदी जीयेपीछेभेदबताय ॥ ६५ १६४ ॥

અર્થ—વિક્રમના સંવતને ત્રન ગણો કરવો પછે પાચને તેમા વળી ભેરવવા પછે શાતનો ભાગ દેવો પછે તેનુ ફળ નીચે પરમાણે જાણવું. ૬૫ ૧૬૪

॥ श्लोक ॥

एकांकेचविजानीयात् मध्यमंवत्सरंबुधः ॥
अंकद्वयेऽवशिष्टेतु पूर्ववद्वैविनिर्दिशेत् ॥ ६६ ॥१६५

॥ दोहा ॥

एकअंकपेंजानियें भडलीमध्यमकाल ॥
अंकवचेजोदोयतो वेसैंसालरसाल ६६ ॥ १६५ ॥

અર્થ—એક આંક વધે તો મધ્યમ વર્ષ જાણવું બે આંક વધે. તો પણ મધ્યમ વર્ષ થાએ એટળે સમ ધારણ વરસ થાએ. ૬૬ ૧૬૫

॥ श्लोक ॥

तृतीयेंकेऽवशिष्टेतु दुर्भिक्षंमालवेभवेत् ॥ ६७॥१६६

॥ दोहा ॥

तीनबचेतोभडली वर्षामध्यमजान ॥
चारबचतोजानीये मालवकालबखान ॥६७॥१६६॥

અર્થ—ત્રન જો વધે તો પણ મધ્યમ વર્ષાત થાએ ચાર આંક જો વધે તો દુકાળ થાએ તેમા લવદેશમા દુકાલ થાએ ૬૭

॥श्लोक॥

पंचमेंकेवशिष्टेतु मंगलंस्याद्ग्रहेगृहे ॥
षष्टेंऽकेचावशिष्टेतु मेदिन्यांबहुवर्षणं ॥६८॥ १७॥

॥ दोहा ॥

पांचबढेतोदेषीयें घरघरमंगलहोय ॥
अंकबचेषटजानीयें धरणीमेंबहुतोय ॥ ६८ ॥१६७॥

અર્થ—પાંચ આંક જો વધે તો ઘરઘરને વિષે મંગળ નામ સારૂં થાએ છઆંક જો વધે તો પ્રથવીમાં ઘણો વર્ષાત થાએ. ૬૮ ૧૬૭

॥ श्लोक ॥

अवशिष्टेसप्तमेंऽके प्रजानांस्यात्सुखंमहत् ॥
हाहाकार स्तुशून्येस्या देतद्वर्षस्यलक्षणं॥६९॥१६९॥

॥ दोहा ॥

सातबचेतोवर्षमें चेंनचानसुषसार
शूनबचेतोभडली धरणीहाहाकार ॥७०॥१६९

અર્થ—જો તે સાત આંક વધેતો પ્રજાને ઘણું સુખ થાએ જો શૂન્ય બચે તોઙંક મુનીકે છે પ્રજામાં ઘણા ઉતપાત થાએ ને હાહાકાર ઘણો થૈજાએ પ્રથવીમાં. ૭૦ ૧૬૯

॥ इति विक्रम संवत्सरफलं संपूर्ण ॥

॥ अथ शालिवाहन संवत्सरफलं लिख्यते ॥

॥ श्लोक ॥

द्विगुणंवत्सरंकृत्वा तत्कुर्यात्पंचमिश्रितं ॥
पुनरंकद्वयंत्यक्त्वा सप्तभिर्भागमादिशेत् ७१॥१७०

॥ दोहा ॥

संवतदुगणोंकीजीयें पीछेपांचामिलात
पीछेंदोयनिकासकें भागदीजीयेंसात ॥७० १७०॥

અર્થ—પ્રથમ શાળીવાહનના વર્ષને બમણુ કરવું વળી તેમાં પાંચ ભેળવવા પછે વળી બે તેમાંથી કાડી નાખવા પછે સાતનો ભાગ આપીએ. ૭૧ ૧૭૦

॥ श्लोक ॥

एकांकेश्रेष्टवर्षस्या द्वितीयेप्येवमेवहि ॥
दुर्भिक्षंस्यात्तृतीयेतु चतुर्थेत्वतिनेष्टता ॥७२॥१७१

॥ दोहा ॥

एकबचेतोश्रेष्टहैं दोयबचेतोश्रेष्ट ॥
तीनबचेदुर्भिक्षता चारवचेअनिष्ट ॥७२॥१७१॥

અર્થ—એક આંક વધે તો તે વર્ષ સારૂં થાએ બે આક વધે તો પણ સારૂં થાએ ત્રન આક વધે તો દુકાળ થાએ ચાર વધે તો પણ ઘણુ નેષ્ટ વર્ષ થાએ. ૭૨ ૧૭૧

॥ श्लोक ॥

पंचमेमध्यमोवर्षः षष्टेऽन्नसमभावना
सप्तमेंऽकेशुभोवर्षःशून्येशून्यफलंवदेत् ॥७३ १७२

॥ दोहा ॥

पांचबचेमध्यमवर्ष छठेअन्नसमभाव ॥
सातबचेतोवर्षशुभ शून्यशून्यकोदाव ॥ ७३॥१७२

અર્થ—પાચ બચે તો મધ્યમ વર્ષ થાએ ૭ બચે તો અના જના સરખા ભાવ થાએ સાત બચે તો વર્ષ શુભ થાએ શૂન્ય બચે તો નેષ્ટ વર્ષ થાએ. ૭૩ ૧૭૨

॥ इति विक्रमशालिवाहनफलं संपूर्ण ॥

॥ अथ वर्षनृपतिफलं ॥

॥ श्लोक ॥

राजार्कश्चेद्भवेद्वर्षे तदावर्षालघीयसी ॥
चौराग्निभ्यांभयंभूप मरणंस्यान्नसंशयः ॥
भूयोऽन्नतोयवृक्षाणां फलानांस्याद्विनाशनं ७४ १७३

॥ दोहा ॥

सूरजराजावर्षको जलथोडोबरसाय ॥
चौरअग्निभयनृपमरण पयफलधांननशाय ७४॥१७३

અર્થ—જે વર્ષનો સૂરજ રાજા હોયે તે વર્ષમાં વર્ષાત થોડો થાએ ચોરનો ભય થાએ અગ્નિનો ભય થાએ રાજાનુ મરણ થાએ દુધ, ફળ, ધાનનો નાશ કરે ॥૭૪॥૧૭૪॥

॥ श्लोक ॥

विधौनृपेदुग्धदधि महिषीगोघृतवर्धनं ॥
अग्निहोत्रस्यमेध्यानां वर्द्धनंफलवृक्षयोः ॥७५॥१७४

॥ दोहा ॥

जोनृपविधुतोदुग्घदधि घृतमहीषीअरुगाय ॥
अन्नमेध्यअरुवृक्षफल अग्निहोत्रमनभाय॥७५॥१७४

અર્થ—જે વર્ષનો ચંદ્રમા રાજા હોએ તો તે વર્ષમાં અનાજ મેઘ, વૃક્ષ, ફળ, અગ્નિહોત્ર નામ બ્રાહ્મણ અગ્નિમાં હોમ કરે તે ગાઇ, ભેષ, ઘૃત તેનો ઘણો વધારે થાએ ॥૭૫॥૧૭૫॥

॥ श्लोक ॥

भौमेनृपेग्निसेनारुक् तस्करेभ्योभयंभवेत् ॥
प्रजानाशोभूपमृत्यू रणोविस्फोटकोभवेत्७६।७१५

॥ दोहा ॥

नृपमंगलअग्निकटक रोगचोरभयदेत ॥
प्रजानाशनृपमरणरण देवीबालहरेत॥७६॥१७५॥

અર્થ—જે વર્ષનો મંગળ રાજા હોએ તો અગ્નિ કષ્ટ, રોગ, ચોર તેનો ઘણો ભય થાએ પ્રજાનો નાશ થાએ રાજાઓમાં જુધ થાએ શીળીના રોગમાં બાળકો મરણ પામે ॥૭૬॥૧૭૬॥

॥ श्लोक ॥

नृपेबुधेगुरौधान्य सुखंनृपप्रजासुखं ॥
पशुसाधुद्विजसुख मग्निहोत्रस्यवर्द्धनं॥७७॥१७६॥

॥ दोहा ॥

नृपबुधगुरुतोधांनबहु प्रजानृपतिसुखहोय ॥
चोपदसाधुद्विजसुखी अग्निहोत्रपुनजोय॥७७॥१७६

અર્થ—જે વર્ષમાં બુધ અને ગુરૂ જો રાજા હોએ તો તે વ-ર્ષમાં ધાન ઘણુ ઉપજે રાજા પ્રજાને સુખ થાએ ગાઇભેસીઆદી સર્વે સુખી થાએ સાધુ બ્રાહ્મણ તે પણ સુખી થાએ ॥૭૭॥

॥ श्लोक ॥

नृपेशुक्रेदुर्गरण वसानस्यात्फलोद्गमः॥
वर्द्धनंस्यात्द्रुमाणांच औषधीनांचवर्धनं।७८॥१७७॥

॥ दोहा ॥

भार्गवराजायुद्धको शमनकरतगडभंग ॥
धानफलेअरुद्रुमफले बढेऔषधीरंग ॥७८॥१७७॥

અર્થ—જે વર્ષનો રાજા શુક્ર હોએ તો યુદ્ધની શાંતી કરે ધાંન ફળ વૃક્ષ ઐષધી તેનો વધારો થાએ ॥૭૮॥

॥ श्लोक ॥

नृपेशनौनमेघाःस्युः विरोधोभूभृतांभवेत् ॥
भयंस्याद्रोगचौरेभ्यो ज्ञानंनश्येन्नृणांपुनः॥७९॥१७८

॥ दोहा ॥

जोनृपशनितोमेघनहि नृपतिनमांहिविरोध ॥
रोगचौरकोभयअधिक पुनिविनसेनरबोध॥७९॥१७८

અર્થ—જે વર્ષમાં શની રાજા હોએ તો મેઘ ન વર્ષે રાજા-ઓમાં ઘણો વિરોધ થાએ રોગ ચોરનો ઘણોજ ભય થાએ માણસની બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાએ ॥૭૯॥

॥ इति वर्षनृपतिफलं, समाप्तं ॥

॥ अथ प्रधानफलं ॥

॥ श्लोक ॥

प्रधानेर्केधातुधान्यघनवैश्यविनाशनं ॥
वायुकृताभवेत्पीडा पुनर्नस्याच्चवर्षणं ॥८०॥१७९॥

॥ दोहा ॥

जोप्रधानसूरजतबे धातुधानघननाश ॥
दुखितवैश्यपीडापवन जलवर्षननहिआस८१।१८०

અર્થ—જે વર્ષમાં સૂરજ પ્રધાન હોએ તો તે વર્ષમાં ધાતુ ધાન મેઘ તેનો નાશ થાએ વેપારી દુખી થાએ પવન ઘણો લાગે ને વર્ષાત ન વર્ષે ॥૮૧॥૧૮૦॥

॥ श्लोक ॥

मंत्रिणींदौभवेन्मेघा हर्षादेशेषुभडली ॥
व्यापारेचभवेत्लाभो गुरुदेवनृपाःशुभाः॥८२।१८१

॥ दोहा ॥

विधुप्रधानजोदेशमे मेघअधिकवरसाय ॥
लाभहोयव्यापारमे राजदेवगुरुभाय ॥८२॥१८१॥

અર્થ—જે વર્ષમાં ચંદ્રમા રાજા હોએ તો તે વર્ષમાં ઘણો વર્ષાત થાએ વેપારીને ઘણો લાભ થાએ ॥૮૨॥

॥ श्लोक ॥

नृपेभौमेग्निनृपजं भयंस्याद्दर्षणंचनो ॥
उल्कापातावृश्चिकेभ्यःसर्पेभ्यश्चभयंनृणां॥८२॥१८२

॥ दोहा ॥

जोप्रधानमंगलतबे अग्निराजभयहोय ॥
मेघअल्पउत्कापतन वीछुसर्पभयजोय ॥८३॥१८२॥

અર્થ—જે વર્ષમાં મંગળ પ્રધાન હોએ તો અગ્નિનો ભય થાએ રાજાનો ભય થાએ મેઘ થોડો વર્ષે પ્રજાને ઘણો ભય થાએ વીછી સર્પનો ભય થાએ ॥૮૩॥૧૮૨॥

॥ श्लोक ॥

वुधेमंत्रिणिदेवेज्ये तैलान्नाघृतवर्द्धनं ॥
पुण्यरसंचसौभिक्षं सुखिनःस्युर्नृपानराः ॥८४॥१८३

॥ दोहा ॥

जोप्रधानगुरुवुधतबे अन्नतेलघृतभूरि ॥
अरुसुभिक्षरसपुन्यवहु नृपनरसुखीवहुरि॥८४॥१८३

અર્થ—જે વર્ષમાં બુધને ગુરૂ મંત્રી હોએ તો અન્ન તેલ ઘણા થાએ સુકાળ થાએ રાજા પ્રજા સર્વે સુખી રહે॥૮૪॥૧૮૪

॥ श्लोक ॥

गुरुर्धान्यपतिस्तार्हि वृक्षधान्यसुभिक्षता ॥
रोगनाशःप्रजासौख्यं नराणांनभयंभवेत् ॥८६॥

॥ दोहा ॥

धान्यपतिदेवगुरु वृक्षधान्यबहुतोय ॥
रोगनाशपुनिसुख प्रजादेशदेशमेहोय ॥८६॥

અર્થ—ધાનનો અધીપતી જો ગુરૂ હોય તો વૃક્ષ ધાન ઘણા થાય જલ વધે રોગ ન થાએ પ્રજાને સુખ થાએ ॥૮૫॥

॥ श्लोक ॥

कवौप्रधानेसौभिक्षं प्रजादुःखंचभूभृतां ॥
मसुरिकाणांमुद्गानां चणकानांतथैवच ॥८५॥१८४

॥ दोहा ॥

जोप्रधानभृगुहोतमग चणकमसूरअनंत ॥
प्रजादुःखपीडानृपति एसाडंकमनंत ॥८५॥१८४॥

અર્થ—જે વર્ષમાં શુક્ર પ્રધાન થાએ તો તે વારે સુગાળ થાએ પણ રાજાપ્રજાને દુખ થાએ ને મગ કોરડ ચણા મશુર તેની વધારે પેદાસ થાએ ॥૮૫॥૧૮૪॥

॥ श्लोक ॥

कार्पासतिलल्लोहानां शनौनाशश्चमंत्रिणि ॥
मिथोनृपाणांसंग्रामा न्मरणंवर्षणंचनो ॥८६॥१८५

॥ दोहा ॥

शनिप्रधानतोलोहतिल मेंगोहोयकपास ॥
मिथोमरणनरपतिनको वर्षणकीनहीआस ८६ १८५

॥इति मंत्रिफलं ॥

અથ—જે વર્ષમાં શની પ્રધાન હોએ તો તે વર્ષમાં લોઢું તલકપાસ મોંઘા થાએ પૃથવીમાં રાજાઓનો યુદ્ધ થાએ તેમા રાજા મરે ને વર્ષાતપણ ન વર્ષે ॥૮૬॥૧૮૬॥

॥ अथ धान्येशफलं ॥

॥ श्लोक ॥

यद्यादित्योभवेद्धान्य पतिस्तर्हिघनानहि ॥
शुष्येत्क्षेत्रंचदुर्भिक्षं कार्तिकात्फाल्गुनावधि८ ७ १८६

॥ दोहा ॥

धान्यपतिसूरजतबे अतिमेघागमनाहि ॥
क्षेत्रशुष्कदुर्भिक्षपुनि कार्तिकफाल्गुनमाहि॥८७॥१८

અર્થ—જે વર્ષમાં ધાન્યપતિ સૂર્ય હોય તો તે વર્ષમાં વર્ષાતન થાએ ને ખેત્રો પણ સુકી જાએ ને કારતક માસથી ફાગણ મૈનાસુધી દુકાળ થાએ ॥૮૭॥૧૮૬॥

॥श्लोक ॥

चंद्रेधान्यपतौवस्त्र सुवर्णानांसुभिक्षता ॥
रजतस्यहरिद्राया श्चणकान्तस्यवैभवेत् ॥८८॥१८७

॥ दोहा ॥

चंद्रधान्यपतिवर्षमे सौंगेवस्तुसुवर्ण ॥
रजतहरितहरिद्राचणकको ऐसेलिषेसुपर्ण॥८८।१८७

અર્થ—ધાંનનો અધિપતી જો ચંદ્રમાં હોએ તો તે વર્ષમાં કપાશની પેદાસ ઘણી થાએ સોનુ રૂપુ હળદરચણા તેનો વધારો થાએ ॥૮૮॥૧૮૭॥

॥ श्लोक ॥

भौमेधान्यपतौमध्ये नृपाणांविग्रहोभवेत् ॥
दुर्भिक्षंस्यात्छत्रभंगः प्रजानांदुःखमुद्भवेत्॥८९॥१८

॥ दोहा ॥

भौमेधान्यपतिनृपनमें करेअधिकसंग्राम ॥
छत्रभंगदुर्भिक्षता प्रजादुखधनधाम ॥८९॥१८८॥

અર્થ—મંગળ જે ધાનનો અધિપતી જો મંગળ હોએ તો રાજાઓમાં ઘણો યુદ્ધ કરાવે છત્રનો ભંગ થાએ દુકાળ પડે પ્રજાને ઘણુ દુખ થાએ ॥૮૯॥૧૮૮॥

॥श्लोक॥

बुधेधान्यपतौताहिं व्यापारेवाणिजांसुखं ॥
प्रजानांचसुखंभूम्यां प्रभवेन्नात्रसंशयः॥९०॥१८९॥

॥ दोहा ॥

धान्यपतिजोचंदसुत व्यापारिनकोहर्ष ॥
होयप्रजासुखभडलि कयोज्ञानयहवर्ष॥९०॥१८९॥

અર્થ—જે વર્ષમાં બુધ ધાનનો અધીપતી હોએ તો તારે વેપારીને વેપારમાં ઘણુ સુખ થાએ પ્રજાને સુખ થાએ તેમાં કાંઇ સંશય નથી ॥૯૦॥૧૮૯॥

॥ श्लोक ॥

गुरौधान्यपतौताहिं वृक्षधान्यसुभिक्षता ॥
रोगनाशःप्रजासौख्यं नराणांनभयंभवेत्॥९१॥१९०

॥ दोहा ॥

धान्यपतिजोदेवगुरु वृक्षधान्यबहुतोय॥
रोगनाशपुनिसुखप्रजा देशदेशमेहोय॥९१॥१९०॥

અર્થ—ધાંનનો અધીપતી જો ગુરૂ હોએ તો વૃક્ષ ધાન જળ તેનો વધારો થાએ તે વર્ષમાં રોગ ન થાએ પ્રજાને સુખ થાએ સર્વે દેશમાં સુખ થાએ ॥૯૧॥૧૯૦॥

॥श्लोक ॥

भयंप्रजानांप्रभवेत् धान्यस्वामिनिभार्गवे ॥

षाण्मासिकंस्याद्दुर्भिक्षं प्रजाबुद्धिश्चनिष्ठुरा ॥११ ११

॥ दोहा ॥

धान्यपतिजोअसुरगुरु तबभयहोतप्रजान ॥

मासषटकदुर्भिक्षता नरनिष्ठुरधीजान ॥१२॥११

અર્થ—જે વર્ષમાં ધાનનો અધિપતી શુકર હોય તો પ્રજાને ઘણો ભય થાએ છ મહીના લગણ દુકાળ કરે પ્રજાની બુદ્ધિ ઘણી કઠોર હેછે ॥૧૯૧॥

॥ श्लोक ॥

शनिश्चरेधान्यपतौ छत्रभंगोमहर्घता ॥

राज्ञांमिथोभवेद्युद्धं भवेद्दुःखंप्रजासुच १३॥ १९२

॥ दोहा ॥

धान्यपतिजोअर्कसुत छत्रभंगनृपयुद्ध ॥

प्रजादुःखदुर्भिक्षता मुनिभाखतयहशुद्ध ॥१९२॥

અર્થ—જે વર્ષમાં શની ધાનનો પતી હોએ તો તે વર્ષમાં છત્રભંગ થાએ વસ્તુ સરવે મોંઘી થાએ રાજાઓમાં જુધ થાએ પ્રજાને દુખ થાએ ॥૧૯૨॥

॥ इति धान्येशफलं ॥

॥ अथ जेष्टाऽषाढयोः प्रथम वर्षाफलं ॥

॥ श्लोक ॥

चेज्येष्टाषाढयोर्वर्षा प्रभवेदर्कवासरे ॥
तदादुर्भिक्षताज्ञेया सौभिक्षंसोमवासरे ॥१९३॥

॥ दोहा ॥

वर्षाआदितवारकी भडलिकरेदुकाल ॥
बहुसोमवर्षाकरे पृथवीमालसुकाल ॥१९३॥

અર્થ—જેઠમાં અથવા આષાઢમાં પ્રથમ જો રવીવારનો વ- ર્ષાત થાએ તો તે વર્ષ નેષ્ટ થાએ સોમવારનો વર્ષાત પેલો થાએ તો સુકાળ થાએ ॥૧૯૩॥

॥ श्लोक ॥

भौमेवर्षारोगदात्री बुधेतद्वत्फलंवदेत् ॥
गुरौवर्षानदनदी कूपस्तोमाविवर्द्धिनी ॥१९४॥

॥ दोहा ॥

वर्षारोगमंगलकरे अरुबुधरोगकरेय ॥
वर्षागुरुवासरतबे सरसरीकूपभरेय ॥१९४॥

અર્થ—મંગળવારનો પેલો વર્ષાદ થાએ તો રોગ ઉપજાવે બુધવારનો વર્ષાત થાએ તો પણ રોગ કરે ગુરૂવારનો પ્રથમ વરસાત થાએ તો તળાવ નદીઓ કુવા સર્વે જળથી ભરપૂર રહે છે ॥૧૯૪॥

॥श्लोक ॥

वर्षादैत्यपतौनस्यात् सर्वखंडेषुवर्षणं ॥
वाभरेर्कसुतस्यापि हाहाकारोभवेद्भुवि ॥१९५॥

॥ दोहा ॥

वर्षाभार्गववारकी नहिवर्षासबखंड ॥
जोर्वषादेअर्कसुत हाहाकारप्रचंड ॥१९५॥

અર્થ—પ્રથમ વરસાત શુક્રવારનો થાએ તો સરવે ઠેકાણે દુકાળ પડે ને જો શનીવારનો વરસાત થાએ તો પ્રથ્વીમાં હાહાકાર થાએ ॥૧૯૫॥

॥ इति ज्येष्टाषाढयो प्रथम वर्षाफलं समाप्तं ॥

॥ अथ ज्येष्टवेदी प्रतिपदाफलं ॥

॥ श्लोक ॥

ज्येष्टवद्यप्रतिपदा यदिस्याद्भानुवासरा ॥
प्रभंजनोरौद्रतरः श्चलेद्वृक्षविनाशकः ॥१९६॥

॥ दोहा ॥

जेठमासपरवाप्रथम आदितवासरजोय ॥
पवनचलेअतिजोरसो वृक्षविनासनहोय ॥१९६॥

અર્થ—જેઠ માસના પડવાને દીવસે જો રવીવાર હોએ તો તે વર્ષમાં પવન ઘણો લાગે ઝાડાનો નાશ કરે ॥૧૯૬॥

॥ श्लोक ॥

रोगदाप्रातिपद्भौमे बुधेदुर्भिक्षदाचसा ॥
प्रतिपद्गुरुयुक्ताचेदब्देतस्मिन्सुभिक्षता ॥११७॥

॥ दोहा ॥

परवामंगलरोगदा बुधपरवादुर्भिक्ष ॥
परवाजोगुरुवासरा तौछितिमालसुभिक्ष ॥ ११७॥

અર્થ—જેઠનો પડવો મંગળવારે હોએ તો રોગ ઘણો થાએ બુધવાર હોએ તો વર્ષ નેષ્ટ થાએ ગુરૂવારનો હોએ તો તે વર્ષ સુકાળ થાએ ॥૧૧૭॥

॥ श्लोक ॥

शनिवासरयुक्ताचेत् ज्येष्टचप्रतिपद्भवेत् ॥
तदातुछत्रभंगःस्यात् प्रजानांदुःखमुद्भवेत् ॥११८॥

॥ दोहा ॥

जोपरवाशनिवासरा दैवयोगसेहोय ॥
छत्रभंगहोवेनृपति प्रजानाशनाहितोय ॥११८॥

અર્થ—જેઠ માસનો પડવો શનીવારનો હોય તો તે વર્ષમાં છત્રભંગ થાએ પ્રજાને ઘણુ દુખ થાએ ॥૧૧૮॥

॥ इति ज्येष्टप्रतिपदाफलं ॥

॥ अथ मासस्यपंचवारफलं ॥

॥ श्लोक ॥

यस्मिन्मासेपंचसूर्य वासराःप्रभवंतिचेत् ॥

तदाभयंभवेन्नृणां पुनःस्यान्नसुखंभुवि ॥१९९॥

॥ दोहा ॥

पंचसूर्यवासरपडे जोभडलिजामास ॥

तोभयउपजेसकलजन माहिपुनिसुखकीआस १९९

અર્થ—જે માશમાં પાંચ રવીવાર હોએ તો સરવે મનુષ્યને ભય થાએ છે સુખની આશા નથી રેતી ॥૧૯૯॥

॥ श्लोक ॥

यदिचंद्रज्ञेज्यशुक्र वासरांःपंचपंचवै ॥

यस्मिऽन्मासेप्रजायंते तदाशासर्ववस्तुनां ॥२००॥

॥ दोहा ॥

जोविज्ञविधुगुरुअसुरगुरु पंचपंचजामास ॥

तोवहमासपवित्रहे संबवस्तुनकीआस ॥२००॥

અર્થ—જે મૈનામાં સોમવાર બુધવાર ગુરૂવાર શુક્રવાર પાંચ પાંચ હોએ તો તે માસ ઘણો સારો જાણવો સરવે પ્રજાની આ-શા પુરી થાએ છે ॥૨૦૦॥

॥ श्लोक ॥

यस्मिन्मासेभौमवारा जायंतेपंचभंडुले ॥

तदानिष्टंभवेन्नृणां वासरोर्कसुतचेत् ॥

तदाप्रजानांनाशःस्या नृपतीनांविनाशनं ॥ २०१॥

॥ दोहा ॥

कुजअरिष्टकरपंचजो शनिवासरजोपंच
तोविनाशसबप्रजनको ओरनृपतिकेमंच ॥२०१॥

અર્થ—જે માસમાં મંગળ પાંચ હોએ ને શનીવાર પણ પાંચ હોએ તો તે માશમાં પ્રજાનો નાશ થાએ છત્રભંગ થાએ ૨૦૧।

॥ इति सासस्थपंचवारफलं ॥

॥ अथ चैत्रीप्रतिपदाफलं ॥

॥ श्लोक ॥

चैत्रमासप्रतिपदि भवेदादित्यवासरः ॥
तदारोगैश्वशोकैश्चक्षयः स्यात्सर्वतोनृणां ॥२०२॥

॥ दोहा ॥

चैत्रमासपरवादिना आदितवासरजोय ॥
तोसंतापितसकलजन रोगसोकक्षयहोय ॥२०२॥

અર્થ—ચૈત્ર માસનો પડવો રવીવારનો હોએ તો તે વર્ષમાં રોગ ઘણો થાએ શોક ઘણો થાએ પ્રજાનો નાશ થાએ ॥૨૦૨॥

॥ श्लोक ॥

भौमयुक्ताचसारोग तापदालघुतोयदा ॥
चतुष्पदक्षयंकुर्यात् प्रतिपद्बुद्बुघसंयुता ॥२०३॥

॥ दोहा ॥

तापरोगवर्षालघु करेजोमंगलवार ॥

बुधवारीपरिवाकरे पुनिचोपदपंभार ॥२०३॥

અર્થ—ચૈત્રનો પડવો મંગળવારે હોએ તો ઘણો તાવ કરે રોગ કરે જળ થોડું વરસે બુધવારનો પડવો હોએ તો ચોપગ જીવનો નાશ કરે ॥૨૦૩॥

॥ श्लोक ॥

सोमशुक्रेज्यवारैश्चेद् युक्ताप्रतिपदाभवेत् ॥
तदाधान्यंधनंभूम्यां प्रभवेत्यत्रकुत्रचित् ॥२०४॥

॥ दोहा ॥

सोमशुक्रगुरुवासरा तो धनधान्यअनंत ॥
(छत्रभंगनृपतिनको प्रजाखीपीसत्रसंत) ॥२०४॥

અર્થ—ચૈત્રનો પડવો સોમવારે શુક્રવારે ગુરૂવારે હોએ તો પ્રથ્વીમાં ધાન ધન ઘણુ થાએ વેપારીને ઘણો લાભ થાઓ૨૦૪।

॥ श्लोक ॥

शनिवारयुतादुःखं दद्यात्प्रतिपदानृणां ॥
छत्रभंगंचसाकुर्या देवंडंकमुनिर्जगौ ॥२०५॥

॥ दोहा ॥

भास्करसुतवासरयुता जोपरवातिथिहोय ॥
छत्रभंगवहकरतहे कहेडंकदलतोय ॥२०५॥

અર્થ—ચૈત્ર માસનો પડવો જો શનીવારનો હોએ તો રાજાનો છત્રભંગ કરે એમ ડંકમુનીયે કયું છે ॥૨૦૫॥

॥ इति चैत्रप्रतिपदाफलं ॥

॥ श्लोक ॥

॥ अथ पौषमास संक्रांतिफलं ॥

संक्रांतिःपौषमासेच यदिस्यादर्कवासरे ॥
मासेपष्टेतदाधान्ये लाभःस्यात्तुचतुर्गुणः ॥२०६॥

॥ दोहा ॥

पौषमाससंक्रमणजो आदितवासरजोय ॥
छठेमासमेधान्यको लाभचतुरगुणहोय ॥ २०६ ॥

અર્થ—પોષ માસની-સંક્રાત જો રવીવારની હોએ તો તે વર્ષમાં-સંક્રાત થયા પછી છઠે મૈને ધાનને ભાવ ચોગણો થાએ પ્રજાને ઘણો-લાભ ધાનના વેપારમાં થાએ ॥૨૦૬॥

॥ श्लोक ॥

संक्रमःशनिवारेचेत् पूर्ववत्फलदोभवेत् ॥
संक्रांतिःसौम्यशुक्रेच कुर्यादन्नतृणाल्पतां ॥२०७॥

॥ दोहा ॥

सानिवासरसंक्रमणजो छठेमासबहुलाभे ॥
बुधभार्गवसंक्राततो अल्पअन्नलघुलाभ ॥२०७॥

અર્થ—શનીવારની સંક્રાંત હોએ તો પણ તે વર્ષમા છઠે મૈને પાછું ધાન મોઘું થાએ ને ધાંનના વેપારમાં ચોગણો લાભ થાએ ॥૨૦૭॥

॥ श्लोक ॥

॥ अथवारद्वारासर्वसंक्रांतिनामानितत्फलानिकथ्यंते ॥

चेत्संक्रमोर्कवारेस्या न्मध्याक्षीसाप्रकीर्त्तिता ॥
दुर्भिक्षदादुःखदाच नृपाणांयुद्धदाभवेत् ॥२०८॥

॥ दोहा ॥

होयसंक्रमणसूर्यादिन वहसंक्रांतिनाम ॥
मध्याक्षिदुर्भिक्षदा जनदुखनृपसंग्राम ॥२०८॥

અર્થ—સંક્રાંત જો રવીવારની હોએ તો તેનુ નામ મધ્યાક્ષી છે તે સંક્રાંતથી રાજા પ્રજાને દુખ થાયે કાળ પડે ॥૨૦૮॥

॥ श्लोक ॥

सोमवासरयुक्ताचेत् कथ्यतेसामहोदरी ॥
प्रजानृपसुखंतस्यां भूयोधान्यरसप्रदा ॥२०९॥

॥ दोहा ॥

महोदरीवहनामहे सोमवारसंक्रांत ॥
प्रजाराजसुखतबबहुत रसअरुधांनमहांत ॥२०९॥

અર્થ—સોમવારની સંક્રાંતી બેસે તો તેનુ નામ મહોદરી છે રાજા પ્રજાને ઘણુ સારૂં કરે ધાંન રસકસ ઘણો થાએ ॥૨૦૯

अथचयदिरवेःसंक्रांतिचेत्तदासाघोरोक्तागोधूमघृतगुड ताम्रमसुरिकारक्तवस्त्रप्रदापरचक्रप्रदाचेति डंकमुनिर्जगा विति ॥

॥ सवैयाछंद ॥

वासरमंगलहोईजबेतबघोरावहसंक्रांतकहावे ॥
गेउंघीगुडताम्रतथाओरमसुरनकोंवहुरानिपजावे ॥

रक्तसुवस्त्रबहुधरणोपर भूरिउदंगलफौजजणावे ॥
ओरपरस्परराजप्रभाभयसोंअतिभीतिमुनिश्वरभावे ॥
अथबुधेचेद्रवेःसंक्रमोऽस्यामंदाकिनी संज्ञासुभिक्षदा
थरसानांमहर्घदानीचमनुष्याणां भयदा वस्त्राणांकेषां
चित्सुभिक्षदादुर्भिक्षदाचमुद्रादिकारिणीचेति डंकोवी
वददिति ॥२१०॥

અર્થ—મંગળવારની સંક્રાંત બેસે તો તેનું નામ ઘોરાછે. ધઉ ધરત ગોળ ત્રાંબું મસુર તે સરવે ઘણું થાય કપાસની પેદાસ ઘણી થાએ બાકી ઉતપાત બીજા ઘણા થાએ રાજા પ્રજાને ઘણો ભય થાએ ॥૨૧૦॥

॥ सवैयाछंद ॥

जोसंक्रमणभयोबुधवासर तोमंदाकिनीरुद्रतीया ॥
होयसबेंमोंगेरसभडली नीचमनुष्यडरेजुभीया ॥
वस्त्रकोनुमोंहोगेसोंहोगे मोंहोगेअरुमुंगमुलासलीया॥
फलकीयहभाषणसुंदरता अबडंकमुनीश्वरखूबकीया
गुरौरवेःसंक्रमणंचेत्तदेयंमंदोदरीसाचव्यापारेवाणिजां
सुखदाप्रजानांहर्षदाच हरिद्रासुवर्णादिपीतवसुनांस्तू
भिक्षदेतिडंकःप्रोवाच ॥२११॥

અર્થ—બુધવારની સંક્રાત હોએ તો તેનુ નામ મંદાકિની છે સરવે રસકસ મોઘો થાએ નીચ માણસને ઘણો ભય થાએ કોઇ વસ્ત્ર મોઘું થાએ કોઇ સોઘું થાએ મગ પણ ઘણા તે વરસમાં મોઘા થાએ ॥૨૧૧॥

॥ सवैयाछंद ॥

जोसंक्रमणभयोरविसुंदर निर्जरराजगुरुकहवासर ॥
वहमंदोदरीनामकहावत सोव्यापारमहासुखसागर ॥
चेनप्रजाहरदीजरदी ओरसुवर्णमोघेसुभिक्षघरोघर ॥
ओरजोपीतसबेसोघे येसेमुनीश्वरडंककहेवर॥२ १२॥

અર્થ—ગુરૂવારની જો સંક્રાંતી બેસે તો તેનુ નામ મહોદરી છે. તે વર્ષમાં વેપાર ઘણો સારો થાએ સુવર્ણ પણ મોઘું થાએ બીજી પીળી વસ્તુ સસતી થાએ ॥૨૧૨॥

॥ सवैयाछंद ॥

शुक्रेसंक्रमणं चेत्सासंक्रांतिर्मिश्रिकातस्यांचोष्ट्राश्वग
जानांबाहुल्यमथगोधूमगुडघृतानां तैलानांबाहुल्यं
व्यापारिणांहर्षश्चेतिडंकोब्रवीत् ॥२ १ ३॥

શુકરવારની સંક્રાંત બેસે તો તેનુ નામ મિશ્રા છે તે વર્ષમાં હાથી ઘોડા ઊંટનો વધારો થાએ ગહું ઘીરત ગોળ તેમાંથી વેપારીને ઘણો લાભ થાએ છે તેલ ઘણુ સોઘુ થાએ ॥૨૧૩॥

॥ सवैयाछंद ॥

जोसंक्रांतभईकविवासर नाममिश्रकाताहिकहावत ॥
तामधतुंगमतंगतुरंगमउष्ट्रनेकगणभूरिसुहावत ॥
सोंहोंगेपुनिधांनगहुंगुडघीअरुव्यापारिनलाभकरावत
सोंहोंगेपुनितैलकहेमुनिनायकडंकमुनीश्वरनामधरावत
शनौसंक्रमोर्कस्यचेत्तर्ह्यसौराक्षसीतिप्रोक्ताकिंचास्यां
राज्ञांसंग्रामोऽन्नसुखंतिलतैलवणवस्त्राणांक्षयश्चौरोप
द्रवश्चेतिडंकमुनिरवददिति ॥२ १४॥

॥ सवैयाछंद ॥

होयसनिश्चरवासरजो रविसंक्रमकेदिनभूरिउदंगल ॥
राक्षसीनीवहनामकयो अरुअजानकोंनहिदेतहेजंगल
हानिकरेसुखकीवहुधाचोरनकीवहुहोतनुठंगल ॥
मोंहेगेतिलतैलतथालवणादिक मोंहेगेपुनिवस्त्रनहो मंगल ॥ २१५ ॥

અર્થ—શનીવારની જો સંક્રાંતી બેસે તો તેનુ નામ રાક્ષસન છે તારે પ્રથ્વીમાં ઘણો ઉતપાત થાએ અનાજની પેદાસ થાએ સુખની હાની થાએ ચોરી વધારે થાએ તેલ ઘણુ મોધુ થાએ વસ્ત્ર પણ મોઘા થાએ ॥૨૧૫॥

इति संक्रातिनामानि तत्फलानि समाप्तानि

अथास्यग्रंथस्यप्रसिद्धकर्तुःप्रशंसा

॥श्लोक ॥

स्वदेशेकच्छाख्येजयतिगढशीशाख्यनगरे ॥
पुनःश्रीमत्सारस्वतकुलभवोहोरिकनुतः ॥
द्विजःश्रीमालाख्यप्रभवशुभदेह्योथधरदे ॥
वटंकीश्रीक्षेमःपुनरपिचाविश्वेशशरणः ॥ १ ॥

અર્થ—પોતાના કચ્છ દેશમા ગાંમ શ્રીગઢશીશામાં નિવાસછે વળી શ્રીમાન સારસ્વત બ્રાહ્મણના કુળમાં જેનો જન્મ છે જોતીષશાસ્ત્રના જાણનારાઓમાં શ્રેષ્ઠ એવા શ્રીમાળજી બ્રાહ્મણના પુત્ર ધરદે જેની ઓળખ છે એવા ખીમજી નામે પ્રસિદ્ધ છે જેણે શ્રીકાશીમાં શ્રીકાશીવિશ્વનાથની કૃપા થીઆ.

॥ श्लोक ॥

डंकभडलीसंवादंज्येष्ठःश्रीक्षेमसंज्ञकः ॥
जगादयेनवृत्तांतं वर्षायालक्ष्यतेस्फुटं ॥१॥

અર્થ—ડંક ભડલીના સંવાદવાળા જ્યોતિષ કુચી ગ્રંથને શ્રી માલજી જોશીના જેષ્ટ પુત્ર ખીમજી નામના પંડિતે રચ્યો છે ને જે ગ્રંથથી વર્ષાદનું સ્પષ્ટ વૃત્તાંત જણાય છે. ॥૧॥

॥ श्लोक ॥

दयाशिवाख्यस्तद्भ्राता ग्रहणाध्यायमुत्तमं ॥
मासधिकविचारंचपुत्रःश्रीमालशर्मणः ॥२॥

અર્થ—તે ખીમજીના નાહાના ભાઇ દયાશંકર તેમણે ઉત્તમ ગ્રહણના વિચારને તેમજ અધિક માસના વિચારને આ ગ્રંથમાં સ્પષ્ટ કરી દર્શાવ્યો છે. ॥ ૨ ॥

॥ श्लोक ॥

ग्रंथंज्योतिर्विदांमान्यं काश्यांकृतपरिश्रमः ॥
विश्वेशनिकटेकुर्वे विद्वत्संतोषहेतवे ॥३॥

અર્થ—સદા જ્યોતિષીને શ્રેષ્ટ માનવાલાયક આ ડંકભડલી સંવાદ યુક્ત જ્યોતિષગ્રંથને મે કાશીમાં શ્રમ કરી શ્રીકાશી વિશ્વનાથની પાસે વિદ્વાન લોકોના સંતોષને માટે કરેલો છે.

॥ श्लोक ॥

लेखकप्रमादाद्यत्रकुत्राप्यशुद्धंचेत्क्षंतव्यंसदहृदयैः सहृदयैरित्याशास्ते श्रीमालजीशर्मसुतक्षेमजीशर्माऽयंसप्रणयं

विक्रम संवत् १९४२ कार्तिक कृष्ण दले.

अथ ग्रहणविचार तथा अधिमासविचारालिख्यते.*

શકે ૧૮૦૯ શ્રાવણ સુદ ૧૫ બુધે ચંદ્રગ્રહણ થાશે. અગ્નિથી સ્પર્શ વાઉથી મોક્ષ

શકે ૧૮૦૯ શ્રાવણ વદ ૩૦ શુકરે સૂર્ય ગ્રહણ થાશે વાયવ્યથી સ્પર્શ થશે ને ઉતરથી મોક્ષ થશે.

શકે ૧૮૦૯ માહા સુદ ૧૫ને શનેઉનુ ચંદ્રગ્રહણ થશે.

શકે ૧૮૧૧ અશાડ સુદ ૧૫ ને શુકરેનુ ચંદ્ર ગ્રહણ થાશે. ઇશાનથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ

શકે ૧૮૧૨ જેઠ વદ ૩૦ ને વાર ભોમેનુ સુર્યગ્રહણ થશે. પશ્ચમથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ

શકે ૧૮૧૨ કારતક સુદ ૧૫ ને બુધવાર ચંદ્રગ્રહણ થશે

શકે ૧૮૧૩ વૈશાખ સુદ ૧૫ ને શનેઉ ચંદ્રગ્રહણ થશે.

શકે ૧૮૧૩ કારતક સુદ ૧૫ રવિવાર ચંદ્ર ગ્રહણ થશે. શાકે ૧૮૧૪ વૈશાખ શુદ ૧૫ બુધે ખગ્રાસ

શકે ૧૮૧૪ કારતક સુદ ૧૫ શુકરવાર ચંદ્ર ગ્રહણ થશે. ખગ્રાસ. અગ્નિથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ

શકે ૧૮૧૫ ફાગણ સુદ ૧૫ બુધે ચંદ્ર ગ્રહણ થશે. અગ્નીથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ

શકે ૧૮૧૫ ફાગણ વદ ૩૦ શુકરે સુર્ય ગ્રહણ થશે

શકે ૧૮૧૭ ફાગણ શુદ ૧૫ શુકરવાર ચંદ્ર ગ્રહણ થશે. અગ્નિથી સ્પર્શ વાઉથી મોક્ષ

---

* શકે ૧૮૧૦ ના વર્ષમાં વૈશાખ અધિક માસ છે પરન્તુ સંક્રાંતિ પ્રમાણે ચૈત્ર અધિક થાય છે માટે એ પ્રમાણે કેટલાંક વર્ષોમાં આ ગણિત પ્રમાણે ફેર પડશે. તથા ગ્રહણ અને અધિક માસ આ ગ્રંથમાં ગુજરાતી પ્રમાણે છે. તેમ આ ગ્રંથમાં તો પુનેમીયા મહિના લીધા છે.

શકે ૧૮૧૯ પૌષ શુદ ૧૫ વાર શુકરે ચંદ્ર ગ્રહણ થશે. દક્ષણથી સ્પર્શ પશ્ચમથી મોક્ષ

શકે ૧૮૧૯ પોષ વદી ૩૦ શનેઉ સુર્યગ્રહણ છે. ખગ્રાસ.

શકે ૧૮૧૯ ફાગણ વદી ૩૦ શનેઉ સુર્ય ગ્રહણ થશે. ખગ્રાસ. પશ્ચમથી સ્પર્શ પુરવ મોક્ષ.

શકે ૧૯૨૦ આશાડ શુદ ૧૫ રવેઉ ચંદ્ર ગ્રહણ થાશે ખગ્રાસ. ઇશાનથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ

શકે ૧૮૨૦ માગશર શુદ ૧૫ ને ભોમેનુ ચંદ્ર ગ્રહણ થાશે સર્વ ગ્રાસ. અગ્નિથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ

શકે ૧૮૨૧ જેઠ શુદ ૧૫ શુકરેનું ચંદ્ર ગ્રહણ થશે. સર્વ ગ્રાસ. ઇશાનથી સ્પર્શ પશ્ચમથી મોક્ષ

શકે ૧૮૨૧ માગશર શુદ ૧૫ શનિનું ચંદ્ર ગ્રહણ થાશે સર્વ ગ્રાસ. પુરવથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ

શકે ૧૮૨૩ આશો વદ ૩૦ વાર સોમેનું સુર્ય ગ્રહણ થશે. નૈરૂતથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૨૪ વૈશાક શુદ ૧૫ ભોમે ચંદ્ર ગ્રહણ થાશે સ્પર્શ પુરવથી મોક્ષ વાયવ્યથી સર્વ ગ્રાસ.

શકે ૧૮૨૫ ચૈત્ર શુદ ૧૫ શનીનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે સ્પર્શ દક્ષણથી મોક્ષ વાયવ્યથી થશે સર્વ ગ્રાસ.

શકે ૧૮૨૫ આશો શુદ૧૫ ભોમે ચંદ્રગ્રહણ થશે ઇશાનથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૨૬ માહા શુદ ૧૫ રવીનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે ઇશાનથી સ્પર્શ વાયવ્યથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૨૮ શ્રાણ શુદ ૧૫ શનેઉ ચંદ્રગ્રહણ થાશે સર્વ ગ્રાસ ઇશાનથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૨૮ પોશ વદ ૩૦ સોમેનુ સુર્યગ્રહણ થાશે પશ્ચીમથી સ્પર્શ ઈશાનથી મોક્ષ થશે.

શકે ૧૮૨૮ માઘ શુદ ૧૫ ભોમેનુ ચંદ્રગ્રહણ થાશે પુરવથી સ્પર્શ અગ્નિ કોણથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૩૦ માગશિર શુદ ૧૫ શોમેનું ચંદ્ર ગ્રહણ થાશે ઈશાનથી સ્પર્શ ને વાયચથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૩૧ જેષ્ટ શુદ ૧૫ શુકરે ચંદ્રગ્રહણ થાશે સ્પર્શ ઇશાનથી નૈરૂતકોણથી મોક્ષ સર્વ ગ્રાસ.

શકે ૧૮૩૨ કારતક શુદ ૧૫ બુધેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે સ્પર્શ અગ્નિથી વાયવ્યથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૩૩ આશુ વદ ૧૫ રવિનુ સુર્ય ગ્રહણ થાશે અવાયવ્યથી સ્પર્શ ઈશાનથી મોક્ષ

શકે ૧૮૩૪ ચૈત્ર શુદ ૧૫ સોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે દક્ષણથી સ્પર્શ પશ્ચમિથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૩૪ ચૈત્ર વદ ૩૦ બુધે સુરજગ્રહણ થાશે વાયુથી સ્પર્શ ઇશાનથી મોક્ષ

શકે ૧૮૩૪ ફાગણ શુદ ૧૫ શનેઉ ચંદ્રગ્રહણ થાશે પુરવથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ ખગ્રાસ

શકે ૧૮૩૫ ભાદરવા શુદ ૧૫ ને સોમેનું ચંદરગ્રહણ થાશે ઊત્તરથી સ્પર્શ અગ્નીથી મોક્ષ ખગ્રાસ

શકે ૧૮૩૬ શ્રાવણ વદ ૩૦ શુકરે સુય ગ્રહણ થાશે વાયવ્યથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૩૬ ભાદરવા શુદ ૧૫ ચંદ્રગ્રહણ થાશે વાયવ્યશાનથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ

શકે ૧૮૩૯ આશાડ શુદ ૧૫ બુધે ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૪૨ વૈશાક શુદ ૧૫ સોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અ-ગ્નિથી સ્પર્શ ઉત્તરથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ

શકે ૧૮૪૨ આશો શુદ ૧૫ બુધે ચંદ્રગ્રહણ થાશે ઇશા-નથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ.

શકે ૧૮૪૩ આશો શુદ ૧૫ રવૌ ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિ-થી સ્પર્શ ઇશાનથી મોક્ષ

શકે શકે ૧૮૪૪ ભાદરવા વદ ૩૦ ગુરૂનું સુર્ય ગ્રહણ થશે પુરવથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૪૫ માહા શુદ ૧૫ બુધે ચંદ્રગ્રહણ થાશે પુરવથી સ્પર્શ વાયવ્યથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ.

શકે ૧૮૪૬ શ્રાવણ ૧૫ ગુરૂનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિથી સ્પર્શ નૈરૂત્યથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ.

શકે ૧૮૪૬ માહા શુદ ૧૫ રવૌ ચંદ્રગ્રહણ થાશે દક્ષણથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ

શકે ૧૮૪૭ આશાડ શુદ ૧૫ ભોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે ગ્ર-હણનો સંભવ છે.

શકે ૧૮૪૭ પોશ વદ ૩૦ ગુરૂનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે નૈરૂ-તથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૫૦ જેઠ શુદ ૧૫ રવિનું ચંદ્રગ્રહણનો સંભવ છે.

શકે ૧૮૫૦ આશો વદ સોમેનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે વાયુથી સ્પર્શ પુરવથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૫૧ ચૈત્ર વદ ૩૦ ગુરૂનું સુર્ય ગ્રહણ છે ગ્રહણ ન-શ્યાતસંભવ નથી.

શકે ૧૮૫૧ કારતક શુદ ૧૫ શનેઉનું ચંદ્રગ્રહણ સંભવ

શકે ૧૮૫૩ ચૈત્ર શુદ ૧૫ ગુરૂનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિ-થી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ થાશે.

શકે ૧૮૫૩ ભાદરવા શુદ ૧૫ શનેઉનું ચંદ્રગ્રહણ ઇશાનથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૫૩ ફાગણ શુદ ૧૫ ભોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે.

શકે ૧૮૫૫ માહા વદ ૩૦ ભોમનું સૂર્ય ગ્રહણ થાશે.

શકે ૧૮૫૬ અશાડ શુદ ૧૫ ગુરૂનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે ઇશાનથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૫૬ પોશ શુદ ૧૫ શનિનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે. ઇશાનથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ થાશે

શકે ૧૮૫૭ પોષ શુદ ૧૫ બુધે ચંદ્રગ્રહણ થશે ઇશાનથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૫૮ જેઠ વદ ૩૦ વાર શુકરનું સૂર્ય ગ્રહણ થાશે વાઉથી સ્પર્શ ઇશાનથી મોક્ષ થાય છે.

શકે ૧૮૫૮ આશાડ શુદ ૧૫ શનિનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ નૈરૂતથી થાશે.

શકે ૧૮૬૦ કારતક શુદ ૧૫ સોમનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ

શકે ૧૮૬૧ વૈશાક શુદ ૧૫ બુધેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે પૂર્વથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ ખગ્રાસ થાશે.

શટે ૧૮૬૨ ફાગણ શુદ ૧૫ ગુરૂનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે ઇશાશાનથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૬૩ ભાદરવા શુદ ૧૫ શુક્રનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિથી સ્પર્શ દક્ષિણથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૫૩ ભાદરવા વદ ૩૦ શુક્રનું સૂર્ય ગ્રહણ થશે ઇશાનથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૬૩ માહા શુદ ૧૫ સોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે સ્પર્શ અગ્નિથી વાયુથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ અસ્ત

શકે ૧૮૬૫ આશાક વદ ૩૦ રવિને સુર્ય ગ્રહણ સંભવ છે.

શકે ૧૮૬૫ શ્રાવણ શુદ ૧૫ રવિનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે ઇશાનથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૬૬ માગશર વદ ૩૦ વાર રવિનું સુર્ય ગ્રહણનો સંભવ છે.

શકે ૧૮૬૬ ભાદરવા વદ ૩૦ ગુરનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે નૈરૂતથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૬૭ જેઠ શુદ ૧૫ સોમનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે ઉતરથી સ્પર્શ નૈરૂતથી મોક્ષ થશે.

શકે ૧૮૬૭ માગશર શુદ ૧૫ બુધેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે પુરવથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ થાશે.

શકે ૧૮૬૮ માગશર શુદ ૧૫ રવીનું ચંદ્રગ્રહણ છે ઉત્તરથી પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે ખગ્રાસ

શકે ૧૮૬૯ જેઠ શુદ ૧૫ ભોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે વાયુથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૦ ચૈત્ર વદ ૩૦ રવિનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે દક્ષીણથી સ્પર્શ ને પુરવથી મોક્ષ થાશે. આશો શુદ ૧૫ નો પણ ગ્રહણ સંભવ છે.

શકે ૧૮૭૦ આશો વદ ૩૦ સોમે સુર્ય ગ્રહણ સંભવ છે.

શકે ૧૮૭૨ ચૈત્ર શુદ ૧૫ રવીનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે પુરવથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૩ શ્રાવણ વદ ૩૦ શનિનું સુર્ય ગ્રહણનો સંભવ છે.

શકે ૧૮૭૩ માહા વદ ૩૦ સોમેનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે વાયુથી સ્પર્શ ઇશાનથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૪ શ્રાવણ શુદ ૧૫ ભોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે. ઇશાનથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૪ પોશ શુદ ૧૫ ગુરૂનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૫ પોશ શુદ ૧૫ ભોમેનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે પુરવથી સ્પર્શ વાયુથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૬ અશાડ શુદ ૧૫ શુકરનું ચંદ્રગ્રહણ થાશે અગ્નિથી સ્પર્શ પશ્ચિમથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૬ જેઠ વદ ૩૦ બુધનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે વાયુથી સ્પર્શ ને પુરવથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૭ જેઠ વદ ૩૦ સોમેનું સુર્ય ગ્રહણ થાશે નૈરૂતથી સ્પર્શ અગ્નિથી મોક્ષ થાશે.

શકે ૧૮૭૭ કારતક શુદ ૧૫ ભોમે ચંદ્રગ્રહણ થાશે સ્પર્શ અગ્નિથી નૈરૂતથી મોક્ષ થાશે અથ ગ્રહણ સંપૂર્ણ થયા છે.

અથ અધિક માસ લિખ્યતે.

શકે ૧૮૧૦ ગણિતથી અધિક માસ વૈશાક આવે છે પરંતુ સંક્રાંતિ પ્રમાણે ચૈત્રમાં શંકા રેછે.

શકે ૧૮૧૨ ભાદ્રપદ માસ અધિક થાશે.

શકે ૧૮૧૫ અશાડ માસ અધિક થાશે.

શકે ૧૮૧૮ જેઠ માસ અધિક થાશે.

શકે ૧૮૨૦ આશો માસ અધિક થાશે.

શકે ૧૮૨૩ શ્રાવણ માસ અધિક થાશે.

શકે ૧૮૨૬ જેઠ માસ અધિક થાશે.

શકે ૧૮૨૯ વૈશાખ માસ છે. પરંતુ સંક્રાતીથી ચૈત્ર શંકા

શકે ૧૮૩૧ ભાદરવો છે. પરંતુ સંક્રાતિથી શ્રાવણની શંકા

[redacted] ૧૮૩૪ આશાડ માસ છે.

શકે ૧૮૩૭ જેઠ•માસ છે. પરંતુ સંક્રાતિથી વૈશાખ શંકા

શકે ૧૮૩૯ આશ્વિન છે. પરંતુ સંક્રાતિથી ભાદ્રપદ શંકા

શકે ૧૮૪૨ શ્રાવણ.

શકે ૧૮૪૫ જેઠ

શકે ૧૮૪૮ વૈશાખ. સંક્રાતિથી શંકા ચૈત્ર

શકે ૧૮૫૦ ભાદ્રપદ. સંક્રાતિથી શંકા શરાવણમા છે.

શકે ૧૮૫૩ આષાડ.

શકે ૧૮૫૬ જેઠ. પરંતુ સક્રાતિથી શંકા રે છે.

શકે ૧૮૫૮ આશ્વિન.

શકે ૧૮૬૧ શ્રાવણ.

શકે ૧૮૬૪ જેઠ.

શકે ૧૮૬૭ વૈશાખ.

શકે ૧૮૬૯ ભાદ્રપદ.

શકે ૧૮૭૨ આષાઢ.

શકે ૧૮૭૫ જેઠ.

શકે ૧૮૭૭ આશ્વિન.

ગ્રાહકોના નામ.

શેઠ.

૧ શેઠ રણછોડદાસ હંસરાજ કરમસી.
૧ શેઠ ઓધવજી કોરજી માવજી.
૧ શેઠ ખીમજી લખમીદાશ.
૧ શેઠ કલ્યાણજી ઉમરશી.
૧ શેઠ ચંદા રામજી
૧ શેઠ આશર વીરજી.
૧ શેઠ વિશરાંમ આસુ.
૫ શેઠ હાંમજી લધા.
૧ શેઠ ખીમજી ઉકેડા.
૧ શેઠ શિવજી પ્રાગજી.
૧ શેઠ દયાલ ટોપણ
૨ શેઠ કેશવજી રતનશી.
૧ શેઠ કેવલદાસ ત્રીકમદાસ.
૧ શેઠ ધનજી જેઠા.
૧ શેઠ શામજી કાનજી.
૧ શેઠ દેવકરણ ઇબજી.
૧ શેઠ નારણદાશ હરીદાશ.
૧ શેઠ વીઠલદાશ વલભદાશ.
૧ શેઠ ઇબજી કાંનજી.
૧ શેઠ લધા મુરારજી
૧ શેઠ વેલજી આણંદજી.
૧ શેઠ માધવજી દુવારકાદાશ.
૧ શેઠ શામજી શિવજી.
૧ શેઠ રતનશી પુંજા.
૧ શેઠ કાનજી પરશોતમ.
૧ શેઠ કારા કિલ્યાણ.
૧ શેઠ કેશવજી નથુ શેલર.
૨ શેઠ વાઘજી ઠાકરશી.

૧ શેઠ હીરજી હંશરાજ.
૧ શેઠ પ્રેમજી જેઠા.
૧ શેઠ ખાટાઊ વીરજી.
૧ શેઠ હીરજી દેવકરણ.
૧ શેઠ લાલજી નારાણજી
૧ શેઠ શિવજી ડુંગરશી.

કચ્છલાએજાના રેવાશી.

૯ શેઠ દયાલ કચરા.
૧ કુંવરશ્રી હરભમજી ઠાકોર
૧ જાડેજા ચાંદાજી ઠાકોર.
૧ જાડેજા લખાજી ઠાકોર.
૧ જોશી ભવાન નારાણ.
૧ ઠા જાદવજી લાલજી.
૧ ઠા લીલાધર મોનજી.
૧ માસ્તર પ્રભુદાસ રણછોડજી.
૧ શોની લધા ઠાકરશી.
૧ શોની જાદવજી માણેકચંદ.
૧ શોની જગજીવન કાલીદાશ.
૧ શોની ચાપશી રામજી.

આકોલાનાં વપારી.

૧ ઠ. વાઘજી કાંનજી.
૧ શા. નાગજી ઘેલા.
૧ શા. દેવજી નાગશી.
૧ શા. વેલજી આશારીઆ.
૧ ઠ. ધરમશી વરિયાણી.
૧ ઠ. તુલશીદાસ ધરમશી.
૧ ઠ. રામજી મેઘજી.

કુશારી પ્રાગજી મથુરાદાશ.

૧ શાં વીરજી પાશુ.
૧ જોશી ગોપાલદાશનદજી.
૨ શા નેણશી ગોવધજી.

૧૦

અમદાવાદનાં.

૧ પારેખ હરીલાલ દોલતરામ.
૧૨ પટેલ છગનલાલ દોલતરામ.
૧ પટેલ આતમારામ ભગવાનદાશ.
૧ પટેલ ઈશવરદાસ શામદાસ.
૧ પા પરશોત્તમ રવીચંદ.
૧ શાં વ્રજવલભદાશ જેકરશનદાસ
૧ પાં ઈશ્વરદાશ બાજીદાશ.
૧ પાં વાડીલાલ જમનાદાશ.
૧ પાં છગનલાલ પ્રભુદાશ.
૧ પાં ઈશ્વર ત્રીભોવનદાશ.

કચ્છ દેશનાં ગ્રહસ્થ.

૧ માસ્તર પ્રેમજી લાધા.
૧ રા. રા. જાદવજી સુરજી વાકસી નેટર.
૧ રા. રા. દુમરસી ટોપણ.
૧ રા. રા. વીઠલજી શિવશંકર
૧ રા. રા. હંસરાજ કેશવજી.
૧ રા. રાં. વાગજી ભવાની શંકર.

૬

ગાંમ શરાનાં ગ્રહસ્થ.

૧ રાવળ ત્રીકંમ હરજી.
૧ રાવળ જેશંકર રૈઆ.
૧ ભટ હીરજી ધંનજી.
૧ રાવળ નારાણરાળ રાંમકૃષ્ણ.
૧ વિધાર્થી ગૌરીશંકર જેષારામ.

૫

ઠકર.

૧૦ ઠ. નરશી આણંદ.
૧ ઠ. કાંનજી જેઠા.
૧ ઠ. દેવચંદ ખાટાઊ.
૧ ઠ. દેવચંદ વાઘજી.
૧ ઠ. હરીરાંમ ધરમશી વાંઢનાં.
૧ ઠ. તુલશીદાશ સુરજી.
૧ ઠ. વીરજી પુંજા
૧ ઠ. ગોપાલજી કુવરજી.
૧ ઠ. જીવા દયાલ.
૧ ઠ. કુવરજી જેઠા.
૧ ઠ. દયાલ ધરમશી.
૧ ઠ. પરશોતમ દામજી.
૧ ઠ. ઠાકરશી દુગરશી.
૧ ઠ. જંમનાદાસ જીવરાજ.
૧ ઠ. વિશનજી લીલાધર.
૧૨ ઠ. રઘુનાથ પરશોતમ બુકશેલર.
૧ ઠ. કિલ્યાણજી દાંમોધર.
૧ ઠ. જંમનાદાશ હેમરાજ.
૧ ઠ. કેશવજી ખેરાજ.
૧ ઠ. રણછોડદાશ દેવજી.
૧ ઠ. લધા મુળજી.
૨ ઠ. ગોવધજી દેવજી.
૧ ઠ. કાકુ શામજી.
૧ ઠ. ભવાનજી ભાગચંદ.
૧ કોઠારી. કિલ્યાણજી નાગજી.
૧ ઠ. હરીરાંમ ભાંણજી.
૨ ઠ. હરજી માળજી બારશી.
૧ ઠ. ટોપણ લાલજી,
૧ ઠ. શીવજી ખેરાજ.
૧ શેઠ. વીરજી વાધજી.
૧ ઠ. ચત્રભોજ જેઠા.

૧ ઠા નારાણદાશ દઆલ.
૧ ઠા જેરામ વાલજી.
૧ ઠા વાલજી કેશવજી.
૧ ઠા કરશનદાસ ભગવાનજી.
૧ ઠા કેશવજી થારેઆ.
૧ ઠા ખટાઊ મુરારજી.
૧ ઠા કિલ્યાણજી રામજી.
૧ ઠા ચંદા ગાંગજી.
૧ ઠા શામજી દેવકરણ.
૧ ઠ મુલજી મનજી.
૧ ઠા ચાપશી હરજી.
૧ ઠા ભાણજી તુળસીદાશ.
૧ ઠા મિનાં લધાં.
૨ ઠા કાનજી નાંનજી.
૧ ઠા કાનજી કિલ્યાણજી.
૧ ઠા કાંનજી કિલ્યાણ.
૧ ઠા નથુ દેવજી શાંધાંણીઆ.
૧ ઠા કુંવરજી દેવજી.
૧ કોઠારી લાલજી લધા.
૧ ઠા ગોવરધનદાશ મુરારજી.
૪ ઠાં જાદવજી પેરાજ.
૧ ઠા વેલજી નારાણજી.
૧ ઠા દોશાગોપાળજી.
ઠા અણુંદજી ધરમશી.
૧ ઠા પેરાજલાડક.
૧ ઠા લધા ખેતશી. વાઇઓર.
૨ ઠા ખીમજી મુરારજી.
૧ ઠા ગોપાલજી કુવરજી કછ. ગઢ
૧ ઠા લખમીદાશ શવજી.
૧ ઠા નારાણજી વાલજી.
૧ ઠા નરશી પદમશી.
૧ ઠા ઓધવજી દેવકરણ.

૧ ઠા ચંદા ખાટાઊ.
૧ ઠા પીતાંબર ખેતશી.
૧ ઠા કરશનદાસ પરસોતમ.
૧ ઠા શવજી ખાટાઉ.
૧ ઠા ખીમજી દઆલ.
૧ ઠા મુળજી આણંદજી.
૧ ઠા ગોવરધનદાશ ભાણજી.
૧ ઠા વીશનજી કેશવજી.
૧ ઠા દેવજી નાંનજી.
૧ ઠા ચિના ચાપશી.
૧ ઠા શીવજી દેધર,
૧ ઠા નરશી નાંરાણ.
૧ ઠા જેરામ વાળજી.
૧ ઠા માવજી કલ્યાણજી.
૧ ઠા લધા ગોપાલજી.
૧ ઠા લાલજી દુગરશી ચાલીશગામ.
૧ ઠા રામજી ખીમજી.
૧ ઠા ખેતશી મવાન.
૧ ઠા દેવચંદ ગોકળ.
૧ ઠા કુવરજી રામજી.
૧૦ ઠા લખમીદાશ જાદવજી.
૧ ઠા ખાટાઉ નંધજી.
૫ ઠા લધા જેરાંમ લાશણગામ.
૧ ઠા તુળશીદાસ ટોપણ.
૧ ઠા. પરધાન ટોપણ.
૧ ઠા ગોવંદ કચરા.
૧ ઠા જીવરાજ હરીદાશ.
૧ ઠા વલભજી લાલજી આશાલીઆ
૧ ઠા વીઠલદાસ કાનજી.
૧ ઠા જીવણદાસ દુવારકાદાશ.
૧ ઠા વલભદાસ લાલજી.
૧ ઠા મુરારજી ટોપણ

આધવજી પુંજા.
૧ ઠ. હીરજી તુલશીદાશ.
૧ ઠ. લખમીદાશ જેઠા.
૧ ઠ. ગોવદજી રાંમજી.
૧ ઠ. કરશનદાશ લખમીદાશ.
૧ ઠ. નેણશી પુંજા.
૧ ઠ. વેલજી પારપેઆ.
૧ ઠ. માધવજી શવજી.
૧ ઠ. વેળજી સિકા.
૧ ઠ. ગોપાલજી પિન્યો.
૧ ઠ. હરીદાશ લખમીદાશ.
૧ ઠ. મથરાદાશ કાંનજી.
૧ ઠ. કાંનજી ગંગારાંમ.
૧ ઠ. વેળજી પરશોતંમ.
૧ ઠ. મેગજી નથુ.
૧ ઠ. ગોપાલજી હીરજી.
૧ ઠ. કરમશી હરજી.
૧ ઠ. મેગજી કાંઈઆ.
૧ ઠ. જેઠા મેગજી.
૧ ઠ. દોશા કુવરજી.
૧ ઠ. કિલ્યાણજી વીશનજી.
૧ ઠ. દઆલ કરમશી. કછતેરા.
૧ ઠ. પરશોતંમ ઊકેડાંકછ ભાદે.
૧ ઠ. નાંરાણકચરા કછભાદે.
૧ ઠ. માધવજી લખમશી મોથારા.
૧ ઠ. લખમીદાશ અરજાણગે.
૧ ઠ. દેવજી વીશરામ.
૧ ઠ. વીશરાંમ અખૈ હરદા.
૧ ઠ. પ્રેમજી નથુ હરદા.
૧ ઠ. માણજીજશા હરદા.
૧ ઠ. રણછોડ મુળજી થાંણ
૧ ઠ. મોનજી કાનજી કછ માડવી.

૧ ઠ. દઆળ મેઘજી
૧૦ શા. નેણશી દાંમજી.
૧ શા. રાગવજી શોભણ.
૧ શા. રવજી નાંરાણજી.
૧ શા. જમનાદાશ ભુદરદાશ.
૧ શા. માંણેકચંદ હીરાચંદ
૧ શા. રવજી હરીદાશ.
૧ શા. હીરાચંદ દામજી.
૧ શા. ગોવાલજી રાંમજી.
૫ શા. શીવજી હંશરાજ.
૨ શા. રાધવજી દેવજી.
૧ શા. પુંજા માંણક.
૧ શા. જેતશી ઘેલા.
૧ શા. દેવજી આશમલ.
૧ શા. ભવાંનજી મુળજી. .
૧ શા. મુરારજી પીતાંબર.
૧ શા. શવજી વીરજી.
૧ શા. મેગજી વેરશી.
૧ શા. નાંરાણજી નંવજી.
૧ શા. કંમલશી પ્રેમજી.
૧ શા. ત્રીભોવંનદાશ મોતીલાલ.
૧ શા. મુળજી ઈંદરજી.
૧ શા કેશવજી હંશરાજ.
૧ શા. ગોવરધંન આંણધજી.
૧ શા. કલ્યાણજી વશંનજી.
૧ શા મેપા ખીમાં.
૧ શા. લીલાધર ધંનાં
૧ શા. ચુનીલાલ કેશવદાશ.
૧ શા. હંશરાજ પધમશી.
૧ શા. હેમરાજ અરજણ.
૧ શા. ખીમજી દેવજી.
૧ શા. હીરજી રતંનશી.

૧ શા. મોનજી વીઠલદાશ.
૧ શા, ત્રીભોવંનદાશ જાદવજી.
૨ શા. જેઠા જેવત.
૧ શા. દેવજી દાંમજી.
૧ શા. કુવરજીજીવરાજ.
૧ શા. જીવરાજ ળખમશી કછળ-દુમરાલ.
૧ શા માલશી દેવરાજ.
૧ શા. કોરશી માળશી.
૧ શા. પાસુ ડાઆ.
૧ શી. ઊમરશી ગોશંર.
૨ દાકટર નરોતમદાશ જગજીવન.
૧ માતાજી પુરણદાશજી.
૨ પારેખ ઇશવરદાશ અમ્રતલાલ.
૧ વીષ્ણુ પુરાંણી માંઇમ.
૧ જોશી માવજી વેલજી.
૧ જોશી ધનજી લખમીદાશ.
૧ ખત્રી પરશોતમ વીરચંદ.
૧ જોશી સુરજી વિસનજી.
૧ શોમપુરા કારા નથુ.
૧ ખત્રી લખમીદાસ જેઠા.
૧ દાકટર ત્રીકમજી હરીરામ.
૧ રાજગોર રણછોડ પ્રેમજી.
૧ રાજગોર ખેરાજ મોનજી.

૧ ભણશારી ગોપાલદાશ
૧ જોશી રણછોડ નારાણજી.
૧ શોની ઉમરશી નારાણ.
૧ ભટ ભગનીરામ લીલાધર.
૧ ભણશારી વાળજી ગોવંદજી.
૧ મારવાડી ગીરધારીલાલ શોહની.
૧ પુશકેણું મથરાદાસ કાલીદાશ.
૧ વીદાત લાલજી કોરજી.
૧ જોશી શાંમજીતા કુવરજી ખીમ-જી કચ્છ ભાદઇ.
૧ પટેલ મનછારામ ઇછારામ.
૧ રાજગોર ગુલુહરદેવ.
૧ જોશી ધરમશી ગોપાલજી.
૧ ઇ. માંધવ નારાણ.
૧ બ્યાશ લાલજી ગોકલ.
૧ પંડ્યા લાધા હેમરાજ.
૧ કચ્છ અંજાર
૧ પાં મોતી સુદરજી.
૧ ઇઅલવેસ્વર ચત્રભોજ બુકશેલર
૧ પરી પાનાચંદ જવેરચંદ.
૧ મી. કિલ્યોણજી મોતીચંદ. છાબાણી
૧ ભટ ભવાનીશંકર.

સૂચના.

સદ્ગૃહસ્થોને વિનયપૂર્વક લખવાનું કે, આ ગ્રંથમાં દૃષ્ટિ દોષથી તથા લેખકના દોષથી કોઇ ઠેકાણે ભૂલચૂક રહી ગઇ હોય તો ક્ષમા કરવી તથા સુધારીને વાંચવાં કૃપા કરવી.

આ ગ્રંથ નીચે લખેલાં ઠેકાણેથી રોકડી કિમતે મળશે બારકોટ વડગાદી શેઠ ખીમજી જીવાના માળામાં ઘર નં.૧૨ અમારે ત્યાં મળશે બારકોટ જકરીઆની મશીદ નીચે બુકશેલર ઠા. રૂગનાથ પરશોતમને ત્યાં મળશે શેઠ અરજણ ખીમજીની વખારે ઠા. પરધાન ટોપણને ત્યાં મળશે કોટ મધ્યે ઠા. ભાણજી લધા ઘર નં. ૭ ત્યાં ઠા. દયાળ ટોપણને ત્યાં મળશે. કચ્છગઢસીશા મધ્યે અમારે ત્યાં મળશે. કચ્છ મધ્યે કિમત કોરી ૪ ચારછે.